



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΓΡΑΦΙΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΡΟΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ



Στὸ ξώφυλλο δὲ ὑπερχειλιστῆς τοῦ φράγματος Πωμοῦ

ΦΡΑΓΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

Λειτουργία - 1980

Μιά έκδοση του Γραφείου Δημοσίων Πληροφοριών, γιά τό Τμήμα
Αναπτύξεως 'Υδάτων των 'Υπουργείου Γεωργίας και Φυσ'κών Πόρων

PRINTED BY COSMOS PRESS LTD., TEL. 64231, NICOSIA - CYPRUS.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Κύπρος μαζί μὲ 70 ἄλλες χῶρες τοῦ κόσμου εἶναι μέλος τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Μεγάλων Φραγμάτων (ΔΕΜΦ) ποὺ ἔδρεύει στὸ Παρίσι. "Ηδη 27 φράγματα τῆς Κύπρου ἔχουν περιληφθεῖ στὸν κατάλογο μεγάλων φραγμάτων τῆς ΔΕΜΦ.

Η παρούσα ἔκδοση περιλαμβάνει δλα τὰ κύρια φράγματα τῆς Κύπρου. Τὰ ἐμπλουτιστικὰ φράγματα τῶν ἑπαρχῶν Ἀμμοχώστου καὶ Κυρήνειας ποὺ ἀνέρχονται σὲ 123 συνολικῆς χωρητικότητας 4.5 ἑκατομ. κυβικῶν μέτρων (ΕΚΜ) δὲν περιλαμβάνονται. Η χωρητικότητα δλων τῶν φραγμάτων τῆς Κύπρου μέχρι τὸ 1980 (περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐμπλουτιστικῶν ποὺ ἀναφέρονται πιὸ πάνω εἶναι 64.7 ΕΚΜ).

Μὲ τὴ συμπλήρωση τῶν δυὸς φραγμάτων ποὺ εἶναι ὑπὸ κατασκευὴ κατὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Βιθλίου δηλαδὴ τοῦ φράγματος Ἀσπρόρκεμμου, στὰ πλαίσια τοῦ Μεγάλου Ἀρδευτικοῦ Ἔργου Πάφου, χωρητικότητας 51 ΕΚΜ καὶ τοῦ φράγματος Ξυλιάτου στὰ πλαίσια τοῦ Σχεδίου Ἐνιαίας Ἀγροτικῆς Ἀναπτύξεως Πιτσιλιάς (ΣΕΑΑΠ) χωρητικότητας 1.3 ΕΚΜ ἡ δόλικὴ χωρητικότητα στὰ φράγματα θὰ ἀνέλθει εἰς 117 ΕΚΜ (μὴ περιλαμβανομένων τῶν δεξαμενῶν στὰ πλαίσια τοῦ ΣΕΑΑΠ).

Θά ἡταν παράλειψη ἂν μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἔκδόσεως τοῦ Βιθλίου τούτου δὲν ἐγένετο ἀναφορά στὰ μεγάλα ὑδατικά ἔργα ποὺ 蒐ίσκονται σὲ ἑξέλιξη σήμερα καὶ ποὺ μὲ τὴν πραγματοποίηση τους θὰ συμβάλουν σημαντικά στὴν ὑδατικὴ ἀνάπτυξη καὶ αὔξηση τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος.

Τὸ Ἀρδευτικὸ Σχέδιο Γερμασόγειας - Πολεμιδιῶν ποὺ περατώθηκε πρόσφατα 蒐ίσκεται τὸ πρόβλημα τῆς ἔξαντλήσεως τῶν ὑπογείων στρωμάτων στὴν περιοχὴ Λεμεσοῦ - Ἀκρωτηρίου καὶ πιθανὸν μελλοντικὰ νὰ ἐνισχύσει καὶ τὴν ὑδατοπρομήθεια Λεμεσοῦ.

Τὸ Μεγάλο Ἀρδευτικὸ "Εργοφού Πάφου" ἡ κατασκευὴ του 蒐ίσκεται στὸ τελικὸ στάδιο θὰ συντελέσει στὴν ἐπέκταση τῶν ἀρδευομένων καλλιεργειῶν σ' ὅλη τὴν νότια καὶ δυτικὴ παραλιακὴ πεδιάδα τῆς Πάφου.

Στὰ πλαίσια τοῦ Σχέδιου Ἐνιαίας Ἀγροτικῆς Ἀναπτύξεως Πιτσιλιάς ποὺ εἶναι ἔνα πολύπλευρο ἀναπτυξιακό ἔργο τῆς περιοχῆς ἔχουν ἀνορυχθεῖ γεωτρήσεις, κατασκευάζονται ἔνα φράγμα, περὶ τὶς 20 χωμάτινες δεξαμενές καὶ ἀρδευτικὰ δίκτυα διανομῆς τοῦ νεροῦ ὅπως καὶ 蒐ετιώσεις στὰ ὑφιστάμενα ἀρδευτικὰ συστήματα καὶ ὄδατοπρομήθειες χωριῶν.

Βρίσκεται σὲ προχωρημένο στάδιο τεχνοοικονομικῆς μελέτης τὸ Σχέδιο τοῦ Νοτίου Ἀγωγοῦ ποὺ θὰ εἶναι τὸ κατ' ἔξοχὴν ὑδατικὸ ἔργο καὶ προνοεῖ τὴ μεταφορά πλεονάζοντος νεροῦ ἀπό τοὺς ποταμοὺς Πάφου καὶ Λεμεσοῦ μέχρι τὰ Κοκκινοχώρια. Μὲ τὸ ἔργο αὐτὸ θὰ καλυφθοῦν οἱ ἀνάγκες τῶν ἡδη ὑφισταμένων καλλιεργειῶν οἱ ὄποιες καταστρέφονται ἐξ αἰτίας τῆς ὑπεραντλήσεως, θὰ ἀρδευθοῦν ἐπίσης νέες περιοχές καὶ θὰ παρέ-

χεται πόσιμο νερό σὲ δλα τὰ ἀστικὰ κέντρα συμπεριλαμβανομένων τῶν πόλεων Λευκωσίας, Λεμεσοῦ, Λάρνακας καὶ Ἀμμοχώστου.

Ταυτόχρονα ἔτοιμάζεται τεχνοοικονομική μελέτη γιά τὸ 'Αρδευτικὸ Σχέδιο Χρυσούς ποὺ καλύπτει τές περιοχές ἀπό τὸν Ἀκάμα στὴν Τήλλυρια.

Τὸ 1980 ἀρχισε ἡ κατασκευὴ μέρους τοῦ Σχέδιου Βασιλικοῦ - Πενταράχοινου καὶ συγκεκριμένα γιά τὴ μεταφορὰ νεροῦ γιά τὴν ὄδατοπρομήθεια τῆς πρωτεύουσας. Γιὰ τὸ ύπόλοιπο σχέδιο πρόκειται νὰ ἀρχίσουν ἡ ἔτοιμασία ὀριστικῶν μελετῶν καὶ λεπτομερειακῶν σχεδίων τῶν ύπολοίπων μερῶν τοῦ σχεδίου ποὺ περιγράφονται στὸ τέλος τοῦ θιζλίου.

"Ενα ἄλλο σχέδιο στὸ θορρά ποὺ ἡ τεχνοοικονομική του μελέτη συμπληρώθηκε τὸ 1974, τὸ Σχέδιο Μόρφου - Τηλλυρίου, ἐγκαταλείφθηκε μετὰ τὴν Τουρκικὴ εἰσβολὴ γιατὶ τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ σχεδίου θρίσκεται στὴν κατοχὴ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ.

Μιὸ σύντομη περιγραφὴ τῶν μεγάλων ὄδατικῶν ἔργων περιλαμβάνεται στὸ τέλος τοῦ θιζλίου.

Τέλος θὰ πρέπει νὰ ἀναφερθεῖ ἔδω διτὶ παρὰ τές τεράστιες προσπάθειες ποὺ καταθάλλει ἡ Κυβέρνηση γιά τὴν ἐπίλυση τοῦ ὄδατικοῦ προβλήματος μὲ τὴν ἀξιοποίηση τῶν ύφισταμένων ὄδατινων πόρων θὰ πρέπει στὸ μέλλον νὰ στραφοῦμε καὶ σ' ἄλλους πόρους ὅπως ἡ ἀφαλάτωση ὑφαλμύρων ὄποιγείων νερῶν καὶ ἡ ἀφαλάτωση θαλασσίου νεροῦ. Λόγω ὅμως τοῦ μεγάλου δόστου παραγωγῆς τέτοιου νεροῦ ἐκμετάλλευση του μπορεῖ ἀρχικὰ νὰ ἔχει ἐφαρμογὴ σὲ περιπτώσεις τουριστικῆς ἡ καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως μόνο ὅπως π.χ. ἡ περίπτωση τῆς ὄδατοπρομήθειας τῶν τουριστικῶν ἐγκαταστάσεων στὴν περιοχὴ Παραλιμνίου - Ἀγίας Νάπας γιὰ τὴν ὅποια ἔχει μόλις ἀποπερατώθει σχετικὴ τεχνοοικονομικὴ μελέτη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤ. ΛΥΤΡΑΣ

Διευθυντής
Τμήματος 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Πρόεδρος 'Επιτροπῆς
Μεγάλων Φραγμάτων Κύπρου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΡΑΓΜΑΤΩΝ

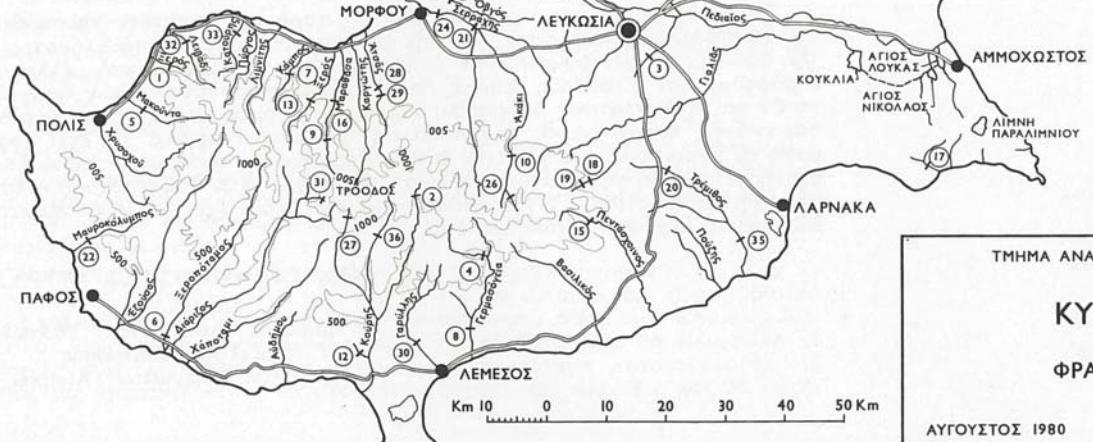
Αρ.	ΟΝΟΜΑ	ΤΥΠΟΣ	Υψος 1000m ³	ΕΤΟΣ
1	Άγια Μαρίνα	Λιθόρ.	33	311 1965
2	Άγιρός	Χωμάτ.	26	99 1964
3	Άθαλάσσα	Χωμάτ.	18	791 1962
4	Άρακαπτάς	Βαρυτ.	23	130 1975
5	Άργακες	Λιθόρ.	41	1,150 1964
6	Άσπρόκερμος	Χωμάτ.	80	1,150 1964
7	Γαληνή	Λιθόκτ.	11	23 1947
8	Γερμασόγεια	Χωμάτ.	49	13,600 1968
9	Καλοπαναγιώτης	Χωμάτ.	40	391 1966
10	Καλό Χωριό	Λιθόκτ.	9	82 1947
11	Καντί	Χωμάτ.	19	1,113 1963
12	Καντού	Λιθόκτ.	15	34 1956
13	Καφίζες	Λιθόκτ.	23	113 1953

Υψος: Εις μέτρα από τό έπιπεδο θεμελιώσεως

Ετος: -Ετος άποπερατώσεως του έργου

Χωμάτ.: Χωμάτινο
 Λιθόρ.: Λιθόριπτο
 Λιθόκτ.: Λιθόκτιστο
 Βαρυτ.: Βαρυτάτος

Σημ.:
 Τα μικρά ίμπολιστικά φράγματα, κυρίως απός έπαρχιες Κερυνειας και Άμμοχωστου, δεν περιλαμβάνονται



Αρ.	ΟΝΟΜΑ	ΤΥΠΟΣ	Υψος 1000m ³	ΕΤΟΣ
27	Πέρα - Πεδί	Βαρυτ.	22	55 1956
28	Πέτρα Κάτω	Λιθόκτ.	9	32 1948
29	Πέτρα Πάνω	Λιθόκτ.	9	23 1951
30	Πολειμίδα	Χωμάτ.	45	3,864 1965
31	Πρόδρομος	Χωμάτ.	10	110 1962
32	Πωμάς	Χωμάτ./Λιθ.	38	859 1966
33	Πύργος	Βαρυτ.	22	285 1957
34	Σύγκραση	Χωμάτ.	7	1,115 1968
35	Τρέμιθος	Χωμάτ.	22	1,614 1964
36	Τριμπλήνη	Βαρυτ.	33	340 1958
37	Ξυλιάτος	Λιθόρ.	42	1,250



ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΥΠΡΟΣ

ΦΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1980

ΑΡ ΣΧ AG/IR/40

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φράγματα (Στοιχεῖα καὶ φωτογραφίες)

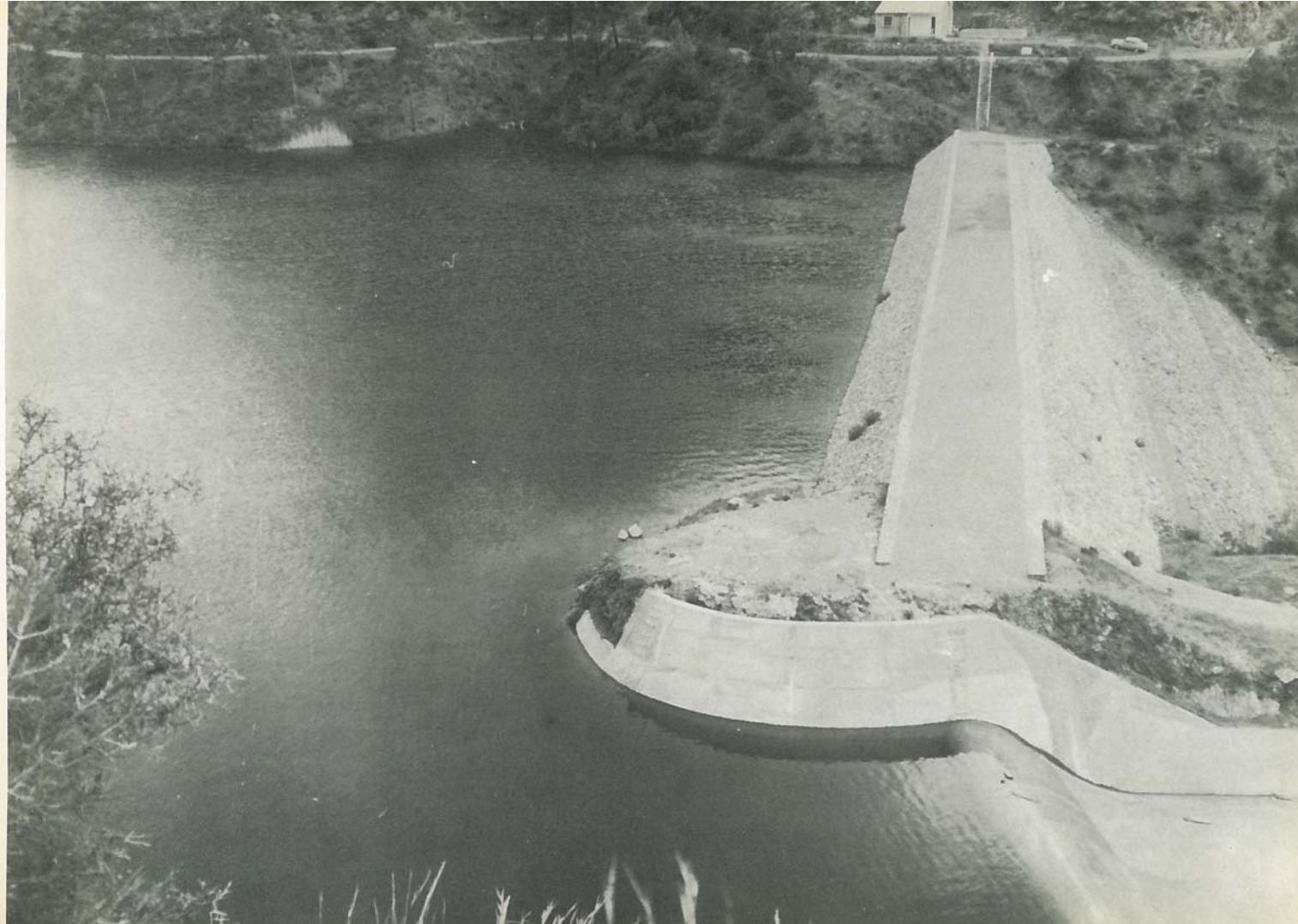
Φράγμα	Σ ελίς	Φράγμα	Σ ελίς
Άγιας Μαρίνας	10—11	Λυθροδόντα - Κάτω	46—47
Άγιου Λουκᾶ	84	Λυμπιῶν	48—49
Άγροῦ	12—13	Μασάρων	50—51
Άθαλάσσας	14—15	Μωροκολύμπου	52—53
Άρακαπᾶ	16—17	Μιᾶς Μηλιάς	54—55
Άργακας	18—19	Μόρφου	56—57
Άστροκρεμμου	20—21	Ξυλιάτου	58—59
Γαληνῆς	22—23	Όθγοῦ	60—61
Γερμασόγειας	24—25	Παλαιχωριοῦ	62—63
Καλοπαναγιώτη	26—27	Περαπεδιῶν	64—65
Καλού Χωριοῦ (Κλήρου)	28—29	Πέτρας - Πάνω	66—67
Κανλί	30—31	Πέτρας - Κάτω	68—69
Καντοῦ	32—33	Πολεμιδιῶν	70—71
Καφίζων	34—35	Προδόρου	72—73
Κιόνελι	36—37	Πωμοῦ	74—75
Κουκλιῶν	85	Πύργου	76—77
Λευκάρων	38—39	Σύγκρασης	78—79
Λεύκας	40—41	Τρέμιθου	80—81
Λιοπετριοῦ	42—43	Τριμήκληνης	82—83
Λυθροδόντα - Πάνω	44—45	Σύντομη περιγραφὴ μεγάλων ὑδατικῶν ἔργων	87—92

Φραγμά Αγιας Μαρινας

Τοποθεσία	Βρίσκεται κοντά στὸ χωριὸ Ἀγία Μαρίνα, 18 περίπου χιλιόμετρα δυτικὰ τῆς Πόλεως Χρυσοχοῦς.
Ποταμὸς	Είναι κτισμένο πάνω στὸν ποταμὸ Ξερὸ σὲ ύψομετρο 120 μ και 2.5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση 1500 σκαλῶν γῆς γιὰ τὴν καλλιέργεια προϊμων κυρίως λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	8.4 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόρριπτο
"Υψος	33 μ
Μῆκος	116 μ
"Ογκος	61,170 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	311,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	33,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	18.3x3.8x26 μ
Παροχέτευση	160 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Energoprojekt, Γιουσκοσλαβίας
Κατασκευή	Mediterranean Constructors - G.P. Zachariades, Ἑλλάδος - Κύπρου



Φραγμά Αγρου

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα περίου χιλιόμετρο βορειοδυτικά τοῦ Ἀγροῦ σὲ ὕψος 1,120 περίου μέτρων.
Ποταμὸς	Είναι κτισμένο πάνω σ' ἔνα μικρὸ παρακλάδι τοῦ Λιμνάτη παραπόταμου τοῦ Κούρη.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἑκτασῆς 300 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	0.43 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Ψωσ	26 μ
Μῆκος	171 μ
"Ογκος	52,500 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	99,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	15,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	6x1.2x50.7 μ
Παροχέτευση	6 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμά Αθαλάσσας

Τοποθεσία	Βρίσκεται μέσα στό δάσος τής Αθαλάσσας κοντά στή Λευκωσία.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Καλόγηρο, παραπόταμο τοῦ Πεδιαίου.
Σκοπός	Ο ἔλεγχος πλυμυρῶν, ἡ ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 310 σκαλῶν γῆς καὶ παροχὴ νεροῦ στή γεωργοκτηνοτροφική ἔπαυλη.
Λεκάνη ἀπορροῆς	34 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	18 μ
Μῆκος	415 μ
"Ογκος	88,200 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	791,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	230,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	30x2.4x240 μ
Παροχέτευση	46.5 μ ³ ὥντα δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

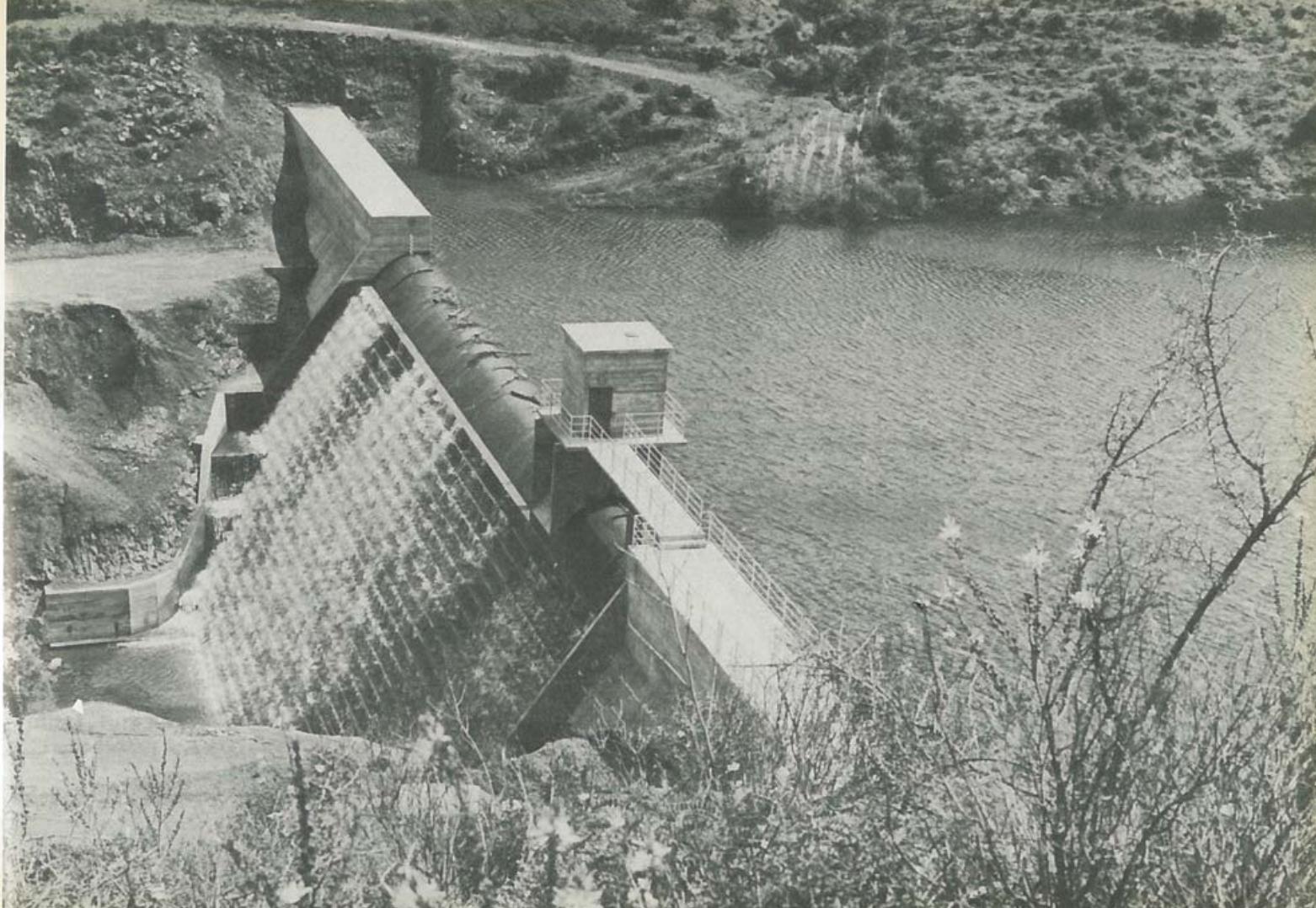


Φραγμά Αρακαπά

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα χιλιόμετρο περίπου δυτικά τοῦ ὄμώνυμου χωριοῦ σὲ ὕψος 400 περίπου μέτρων.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ ἔνα ἀπὸ τὰ δυού κύρια ψηλὰ παρακλάδια τοῦ ποταμοῦ Γερμασόγειας.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση γῆς κυρίως ἐσπεριδοειδῶν τοῦ Αρακαπᾶ.
Λεκάνη ἀπορροῆς	37.7 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	23 μ
Μήκος	96.50 μ
"Ογκος	10,138 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	130,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	20,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	45x2 μ
Παροχέτευση	204 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

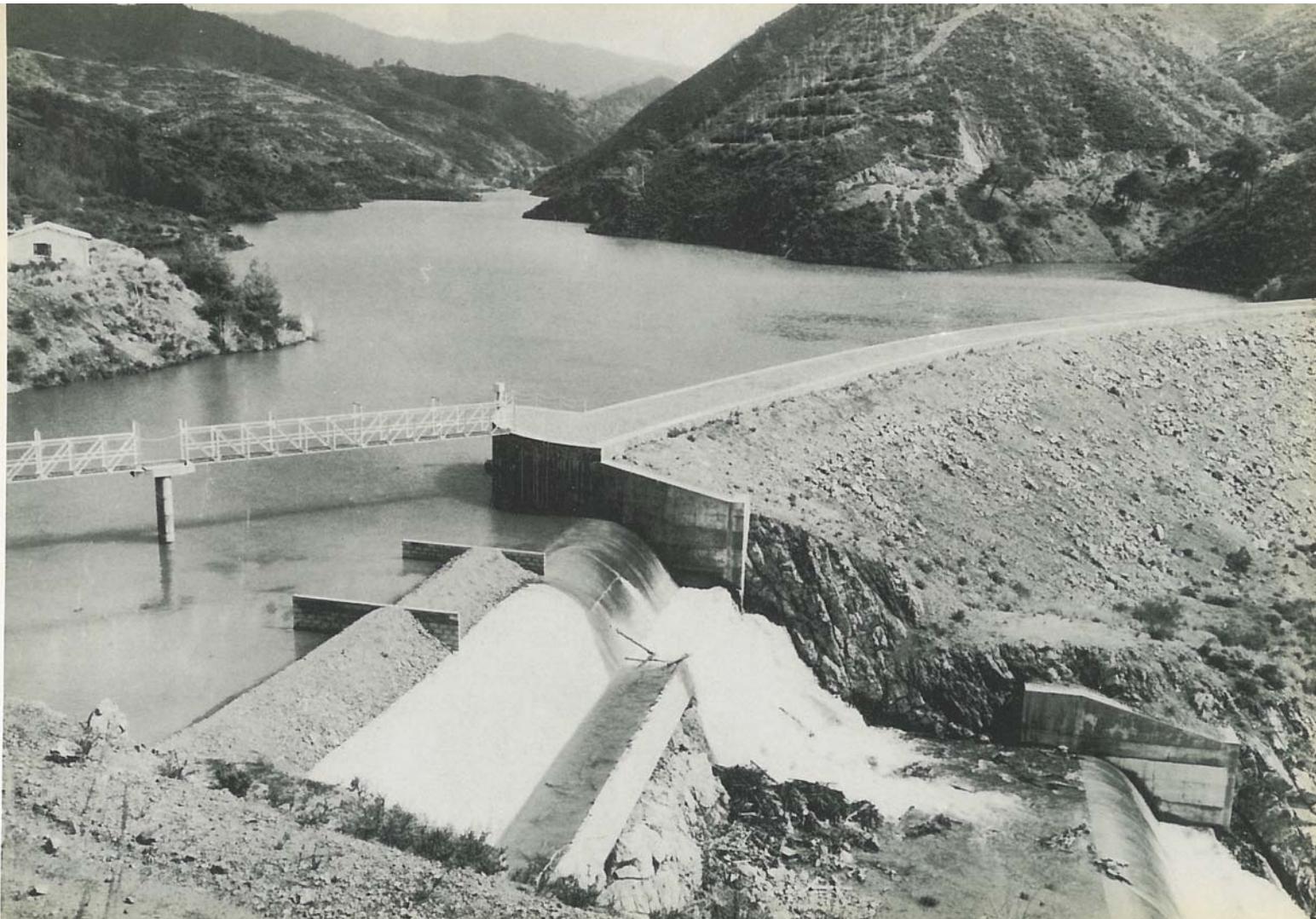


Φραγμά Αργάκας

Τοποθεσία	Βρίσκεται τρία περίπου χλμ. N.A. της Αργάκας σε ύψος 65 περίπου μέτρων ἀπό τὴν ἐπιγάνεια τῆς θάλασσας.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν ποταμὸ Μακοῦντα τέσσερα περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 2400 σκαλῶν γῆς κυρίως πρωΐμων λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	50 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόρριπτο
"Υψος	41 μ
Μῆκος	137 μ
"Ογκος	133,750 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,150,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	107,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	37x3.68x146 μ
Παροχέτευση	280 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Howard Humphreys & Sons τῆς Ἀγγλίας
Κατασκευὴ	Nowlem and Ridgeways Ἀγγλίας



Φραγμά Ασπροκρεμμου

Τοποθεσία	Βρίσκεται βόρεια τής γέφυρας του Ξεροπόταμου στόν 90ό μιλιοδεικτη του δρόμου Λευκωσίας - Πάφου.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στόν Ξεροπόταμο που πηγάζει άπο τα βουνά του Κύκκου.
Σκοπός	Αποτελεί τήν κύρια πηγή νεροῦ του Αρδευτικοῦ "Εργου Πάφου που θά άρδεύει 38,000 ακάλες γῆς.
Λεκάνη άπορροής	224 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	80 μ
Μήκος	700 μ
"Ογκος	1,975,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	51,000,000 μ ³
Έπιφάνεια	2.59 τετραγωνικά χιλιόμετρα
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	66x2.5x230 μ
Παροχέτευση	1,400 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Sir M. McDonald and Partners τῆς Αγγλίας
Κατασκευὴ	Σύμπραξη ἑταῖρειῶν MEDCON και Ιωάννου & Παρασκευαΐδη

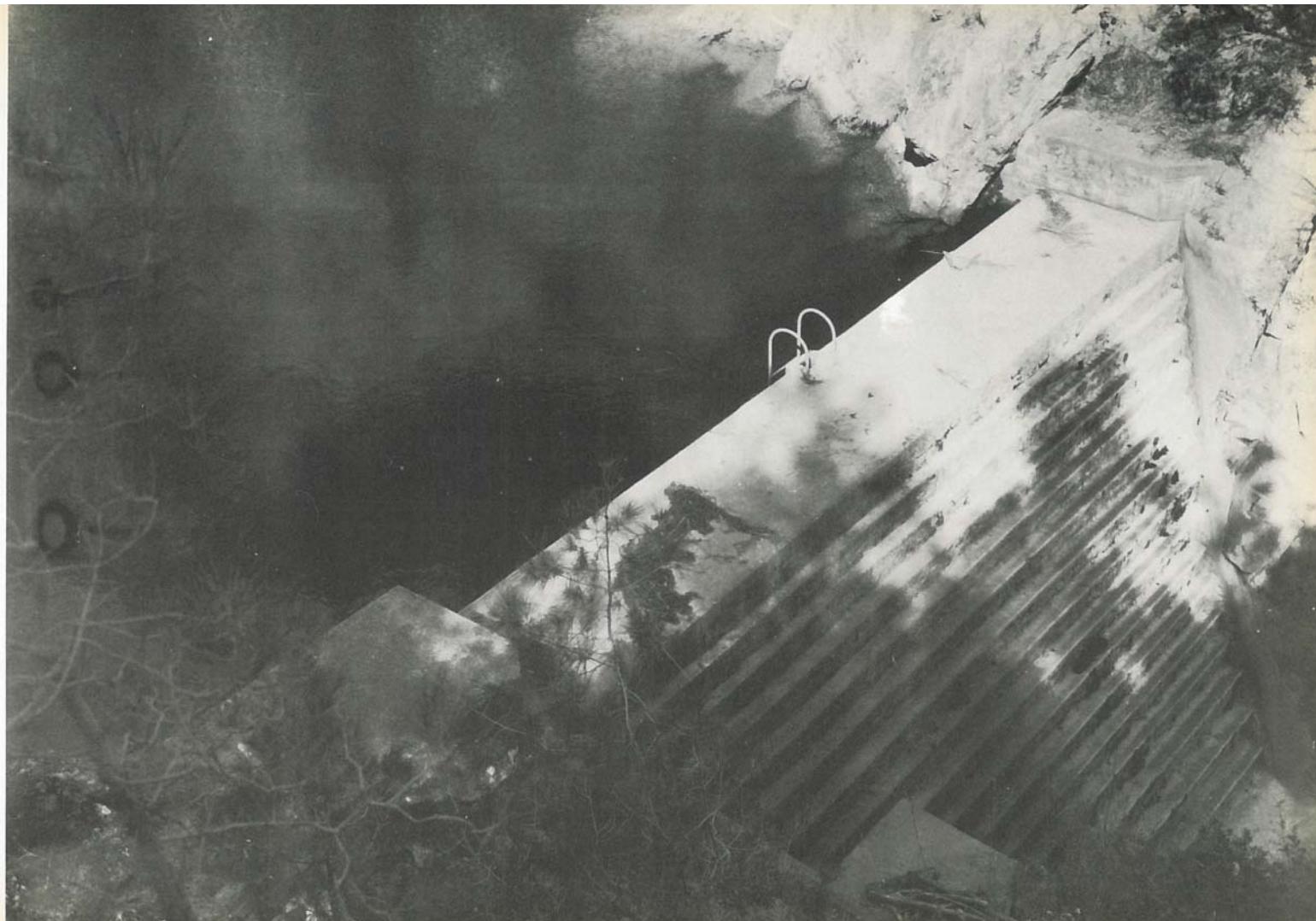


Φραγμα Γαληνης

Τοποθεσία	Βρίσκεται εξι περίου χιλιόμετρα νοτίως του χωριού Γαληνή και 20 περίου χιλιόμετρα βορείως του Κύκκου.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν ποταμὸν τοῦ Κάμπου σὲ ύψομετρο 170 μ και εξι χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν θάλασσα.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση 1300 σκαλῶν γῆς μέχρι καὶ τὸ χωριὸν Ποταμὸν τοῦ Κάμπου.
Λεκάνη ἀπορροῆς	25.5 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Ψως	11 μ
Μῆκος	19.20 μ
"Ογκος	920 μ ³
Λιμνη	
Χωρητικότητα	23,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	5,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	13.4x0.94 μ
Παροχέτευση	17.2 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

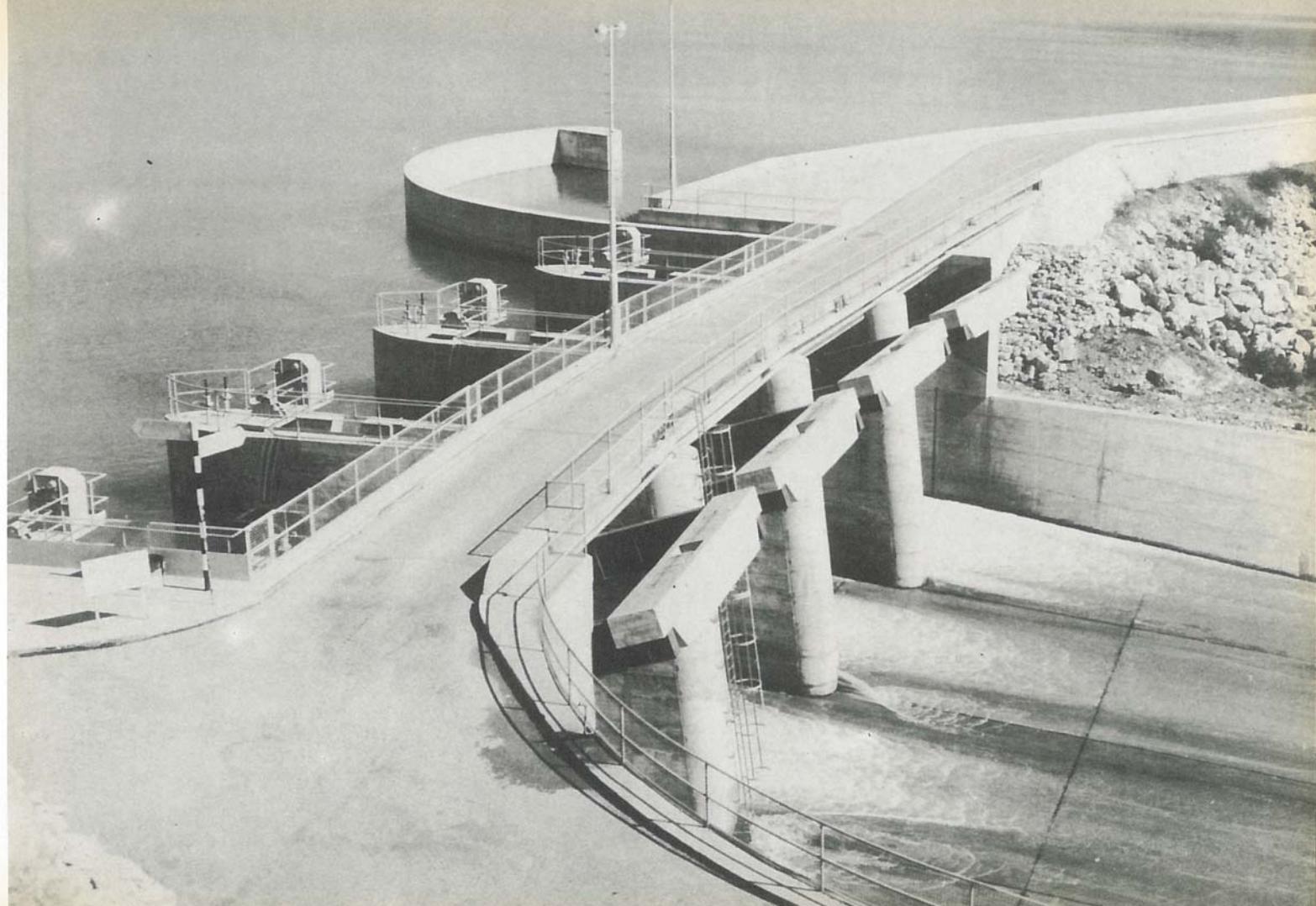


Φραγμα Γερμασόγειας

Τοποθεσία	Βρίσκεται δυό χιλιόμετρα βορείως του όμώνυμου χωριού.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Γερμασόγεια σε ύψομετρο 60 μ και σε άποσταση 4.5 χιλιόμετρα άπο τὴ θάλασσα.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση μαζὶ μὲ τὸ φράγμα Πολεμιδιῶν μᾶς ἔκτασης 14,370 σκαλῶν γῆς κυρίως ἐσπεριδοειδῶν καὶ ἐπιτρ. σταφυλῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	156.7 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	49 μ
Μῆκος	294 μ
"Ογκος	525,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	13,600,000 μ ³
Έπιφάνεια	110 έκτάρια
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	6.40x36.8x115 μ
Παροχέτευση	580 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Energoprojekt τῆς Γιουγκοσλαβίας
Κατασκευή	CYBARCO τῆς Κύπρου

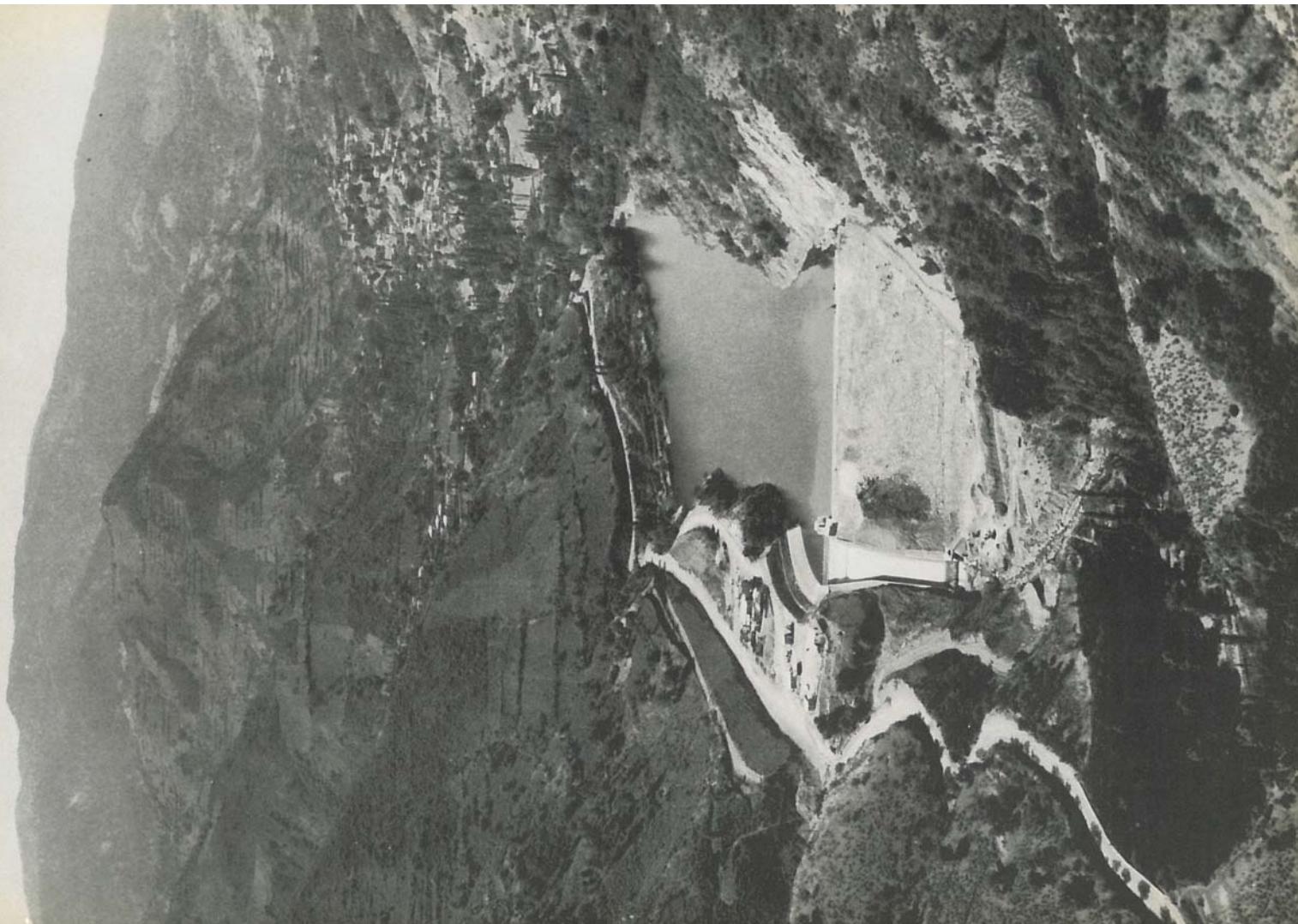


Φραγμά Καλοπαναγιωτη

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα χιλιόμετρο βορείως του Καλοπαναγιώτη δυτικά του δρόμου Λεύκας - Καλοπαναγιώτη.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ Μαραθάσσα σὲ ύψομετρο 550 μ και 16 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση 435 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	26 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	40 μ
Μήκος	137 μ
"Ογκος	156,200 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	391,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	47,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	18.28x3.80x78 μ
Παροχέτευση	204 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Howard Humphreys & Sons τῆς Ἀγγλίας
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Καλου Χωριου

Τοποθεσία Βρίσκεται τρία χιλιόμετρα νοτίως του Καλού Χωριού της Κλήρου.

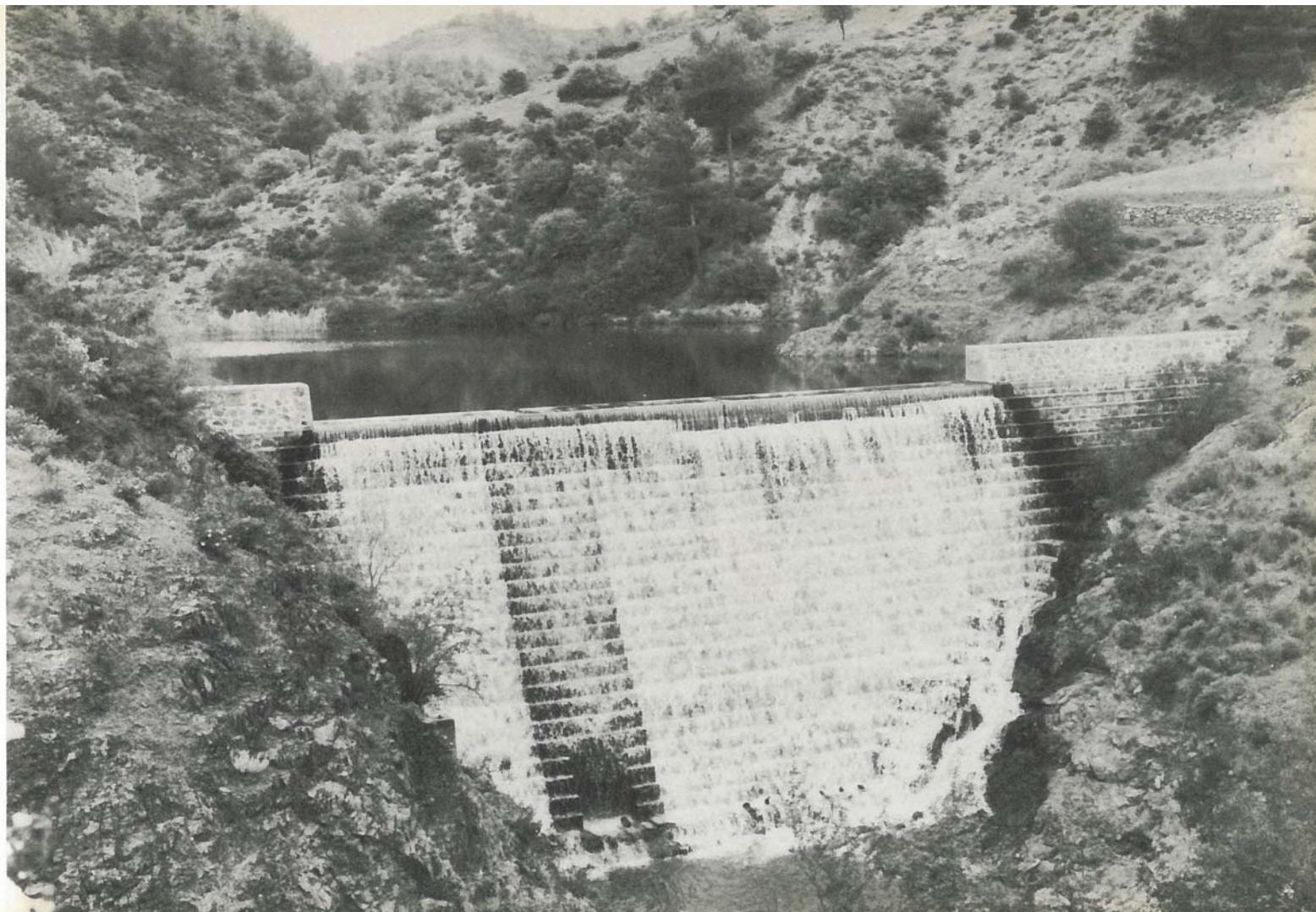
Ποταμός Είναι κτισμένο πάνω σ' ένα παραπόταμο του Σερράχη σε ύψομετρο 520 μ.

Σκοπός Η αρδευση 1350 σκαλῶν γῆς γιὰ τὴν καλλιέργεια λαχανικῶν.

Λεκάνη ἀπορροῆς 23.4 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετὸν βαρύτητος
"Υψος	9 μ
Μήκος	37 μ
"Ογκος	1,950 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	82,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	13,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	22.5x1.22 μ
Παροχέτευση	44.1 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Κανλι

Τοποθεσία	Βρίσκεται δυό χιλιόμετρα βορείως του χωριού Κανλι.
Ποταμός	Είναι κτισμένο σε ύψομετρο 180 μ πάνω στὸν Τζινάρ ἔνα παραπόταμο τοῦ Πεδιαίου ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸν Πενταδάκτυλο.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση 4,000 σκαλῶν σιτηρῶν καὶ λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	33 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	19 μ
Μῆκος	297 μ
"Ογκος	52,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,113,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	1,113,000 μ ³
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	18.20x1.83x27.43 μ
Παροχέτευση	110 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμά Καντου

Τοποθεσία Βρίσκεται ἔνα περίπου χιλιόμετρο βορειοδυτικά του χωριού Καντοῦ.

Ποταμός Είναι κτισμένο πάνω στὸν Ταπάχνα ἔνα μικρὸ παραπόταμο τοῦ Κούρη σὲ ύψομετρο 120 μ καὶ 6.5 χλμ. ἀπὸ τὴν θάλασσα.

Σκοπὸς Ἡ ἄρδευση 563 σκαλῶν γῆς.

Λεκάνη ἀπορροῆς 7.5 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόκτιστο βαρύτητος
"Υψος	15 μ
Μῆκος	52.5 μ
"Ογκος	3,000 μ ³

Λίμνη
Χωρητικότητα 34,000 μ³
Ἐπιφάνεια 12,000 μ²

Υπερχειλιστής
Μέγεθος 31x0.91 μ
Παροχέτευση 59 μ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Καφιζων

Τοποθεσία	Βρίσκεται 10 χιλιόμετρα νοτίως της Λεύκας.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Ξερὸ σὲ ύψος μετρο 260 μ και 11 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση 770 σκαλῶν ἐσπεριδοειδῶν στὴν κοιλάδα τῆς Λεύκας.
Λεκάνη ἀπορροῆς	38.5 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετὸν βαρύτητος
"Υψος	23 μ
Μῆκος	25.82 μ
"Ογκος	2,850 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	113,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	20,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	18.59x1.22 μ
Παροχέτευση	53 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Κιονελι

Τοποθεσία	Βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα βόρεια του χωριού Κιόνελι.
Ποταμός	Είναι κτισμένο σε ύψομετρο 150 μ πάνω στὸν Ἀλμυρό, παραπόταμο τοῦ Πεδιαίου ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸν Πενταδάκτυλο.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση 850 σκαλῶν γῆς κυρίως ἐαρινῶν καλλιεργειῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	26 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	15 μ
Μῆκος	196 μ
"Ογκος	46,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,045,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	276,000 μ ²
·Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	36x2.9x57 μ
Παροχέτευση	170 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

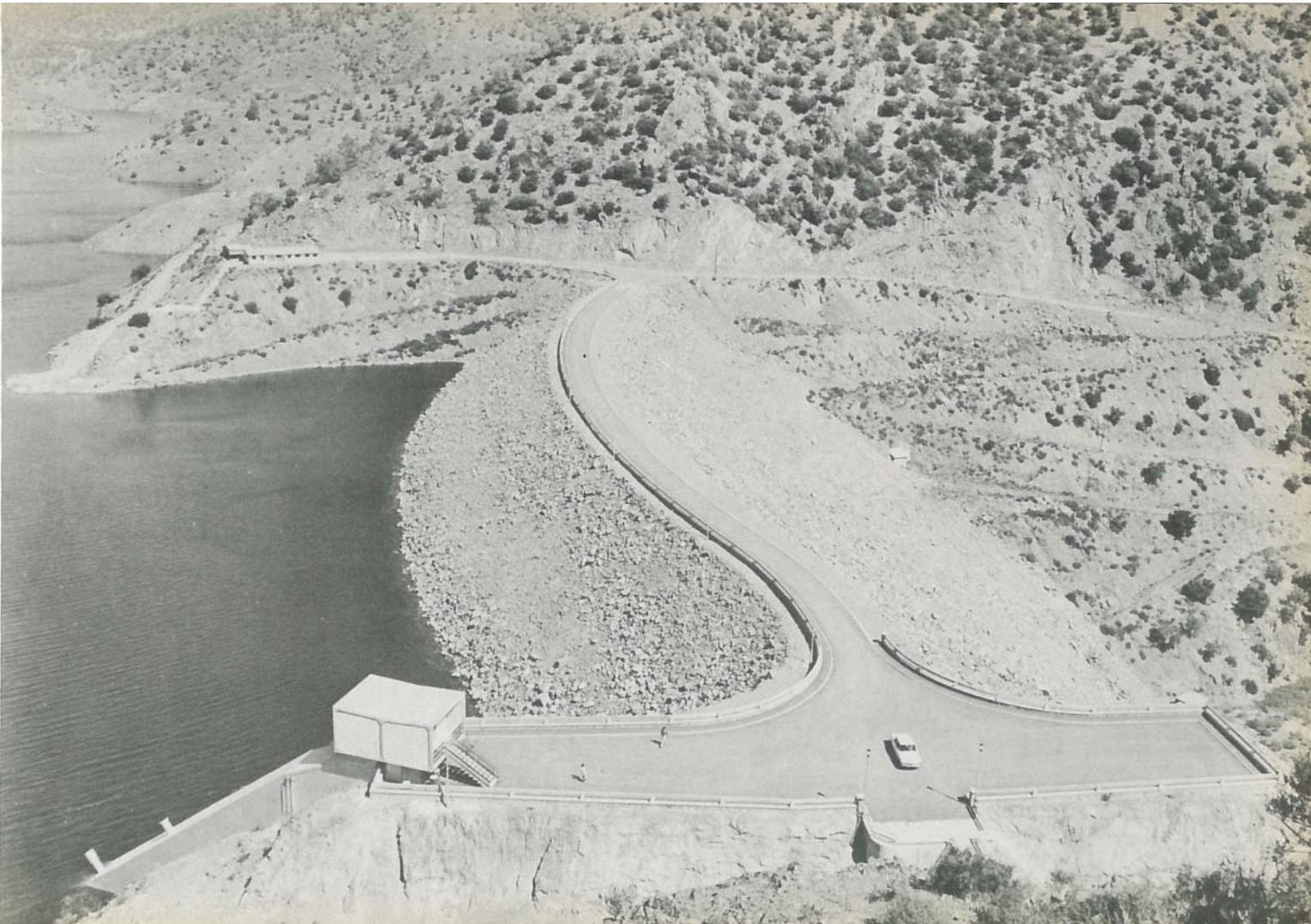


Φραγμα Λευκαρων

Τοποθεσία	Βρίσκεται έπτα χιλιόμετρα βορείως τῶν Πάνω Λευκάρων δυτικά του δρόμου Πάνω Λευκάρων - Λυθροδόντα.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ Συρκάτη, παραπόταμο τοῦ Πεντάσχοινου, σε ύψομετρο 290 μ.
Σκοπός	Κτίστηκε βασικὰ γιὰ τὴν ύδατοπρομήθεια τῆς Ἀμμοχώστου καὶ τῆς Λάρνακας καὶ τὴν ἄρδευση 668 σκαλῶν γῆς.
Λεκάνη ἀπορροῆς	36.3 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο - λιθόρριπτο
"Ψως	71 μ
Μῆκος	233 μ
"Ογκος	830,000 μ ³
Λιμνη	
Χωρητικότητα	13,850,000 μ ³
'Επιφάνεια	650,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	20x4x70 μ
Παροχέτευση	1,480 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Howard Humphreys & Sons τῆς Ἀγγλίας
Κατασκευή	L. Fairclough τῆς Ἀγγλίας καὶ MEDCON τῆς Κύπρου

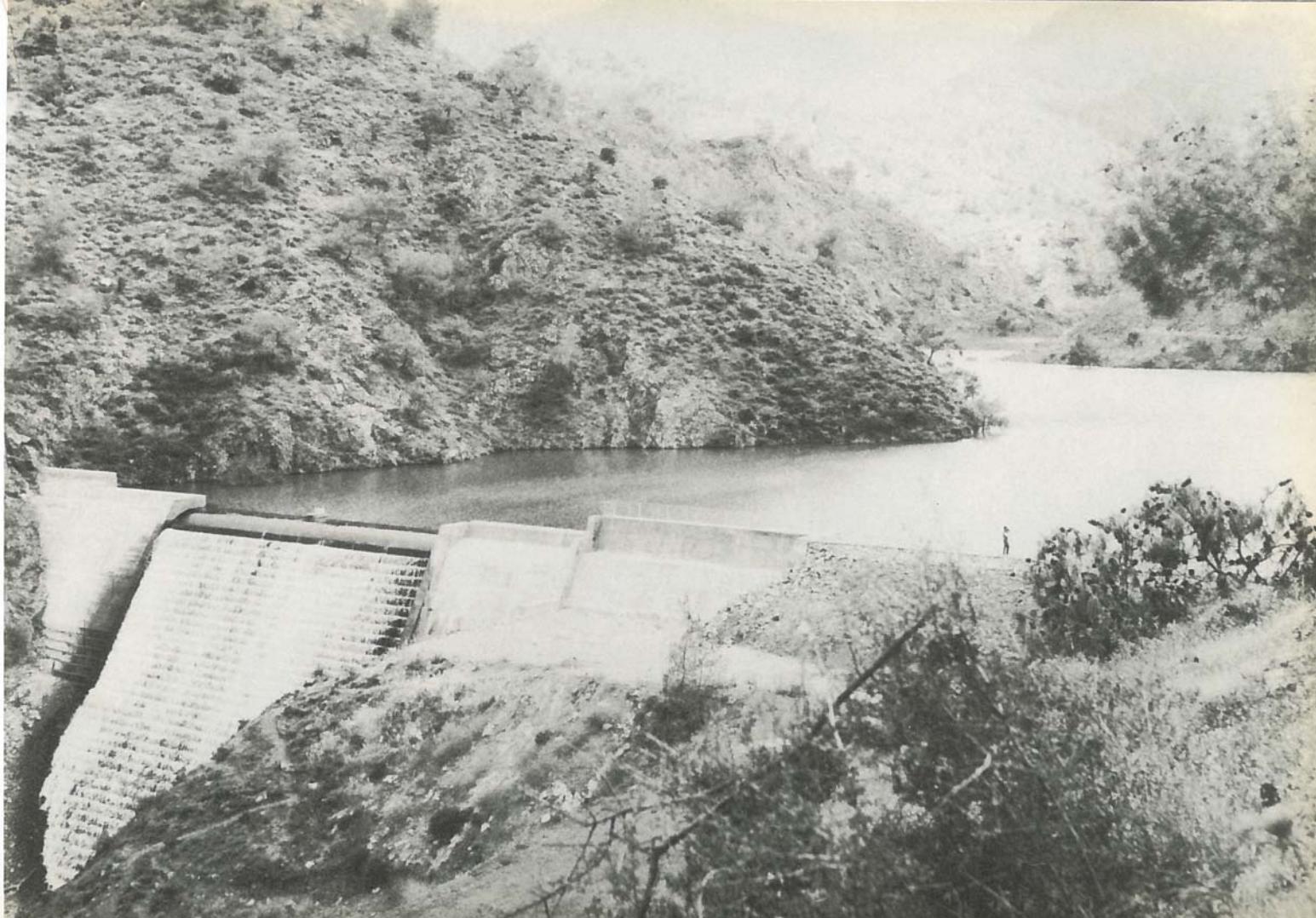


Φραγμα Λευκας

Τοποθεσία	Βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα νοτίως της Λεύκας ανατολικά του δρόμου Λεύκας - Καλοπαναγιώτη.
Ποταμός	Είναι κτισμένο στὸ Μαραθάσσα σὲ ύψομετρο 250 μ και σὲ άπόσταση 10 χιλιομέτρων ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση 1300 σκαλῶν γῆς κυρίως ἐσπεριδοειδῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	54.6 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὰ φράγματα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	35 μ
Μῆκος	149 μ
"Ογκος	20,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	368,000 μ ³
"Επιφάνεια	45,000 μ ²
"Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	30.48x2.13 μ
Παροχέτευση	246 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμά Λιοπετρίου

Τοποθεσία	Βρίσκεται τρία περίπου χιλιόμετρα άνατολικά τής Ξυλοφάγου.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν ποταμό τῆς Ξυλοφάγου σὲ ύψομετρο 12 μ και 2.5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπός	Ο ἐμπλουτισμὸς τῶν ύπογείων στρωμάτων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	36.5 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	18 μ
Μῆκος	540 μ
"Ογκος	54,500 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	340,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	74,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	30x1.8x12 μ
Παροχέτευση	90 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

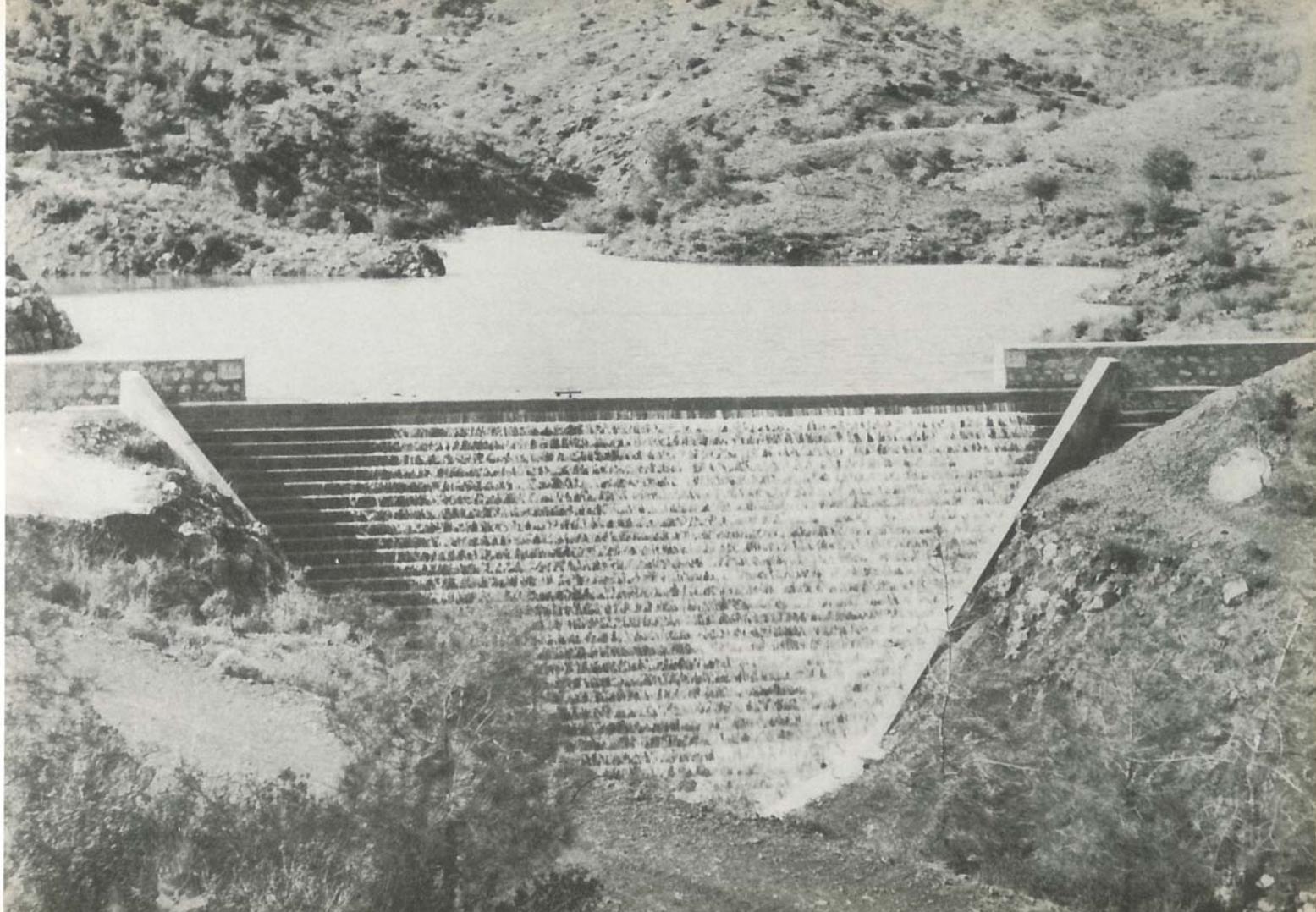


Φραγμά Λυθροδοντά - Πανω

Τοποθεσία	Βρίσκεται μόλις ३५ ώρα από τό χωριό πρός δυσμάς.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στόν Κουτσό, ἕνα ημαρκλάδι τοῦ Γιαλιδί ἐκεῖ πού πηγάζει ὁ ποταμός, σὲ ύψομετρο 414 μ.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση 250 σκαλῶν γῆς κυρίως λαχανικῶν μαζὶ μὲ τό πάνω φράγμα Λυθροδόντα.
Λεκάνη ἀπορροῆς	8.68 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόκτιστο
"Ψως	11 μ
Μῆκος	42.25 μ
"Ογκος	2,900 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	32,000 μ ³
'Επιφάνεια	15,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	33.84x0.76 μ
Παροχέτευση	70 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων

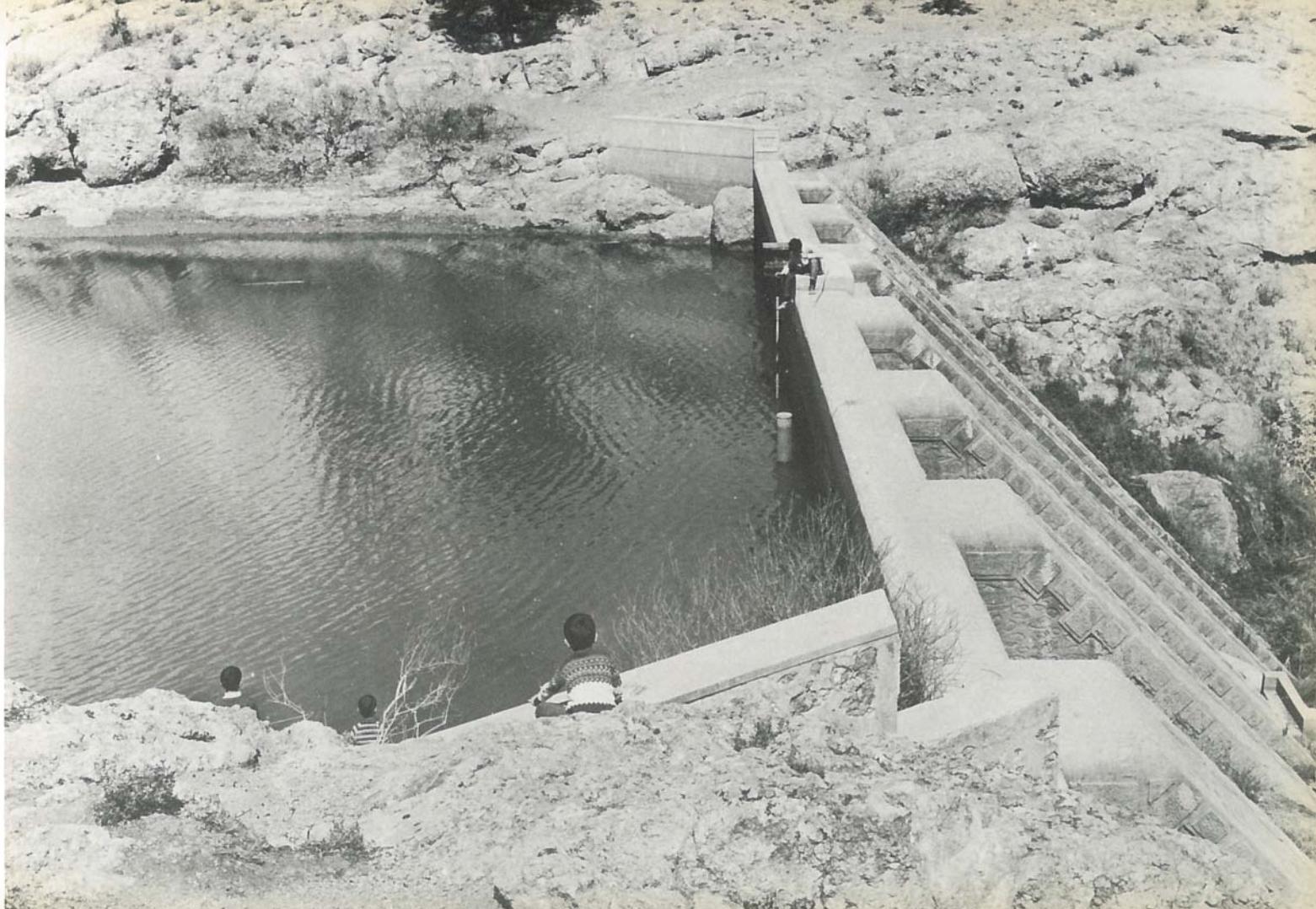


Φράγμα Λυθροδόντα - Κατω

Τοποθεσία	Βρίσκεται δυό περίου χιλιόμετρα άπό τό Λυθροδόντα και $1\frac{1}{2}$ χιλιόμετρο άπό τό κάτω φράγμα Λυθροδόντα.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Κουτσό, ἔνα παρακλάδι τοῦ Γιαλιᾶ ἐκεῖ ποὺ πηγάζει ὁ ποταμὸς σὲ ύψομετρο 445 μ.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση, μαζὶ μὲ τὸ κάτω φράγμα, 250 σκαλῶν γῆς κυρίως λαχανικά.
Λεκάνη ἀπορροῆς	3.03 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόκτιστο
"Ψος	10 μ
Μῆκος	21 μ
"Ογκος	2,330 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	32,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	10,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	19x0.70 μ
Παροχέτευση	13.1 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

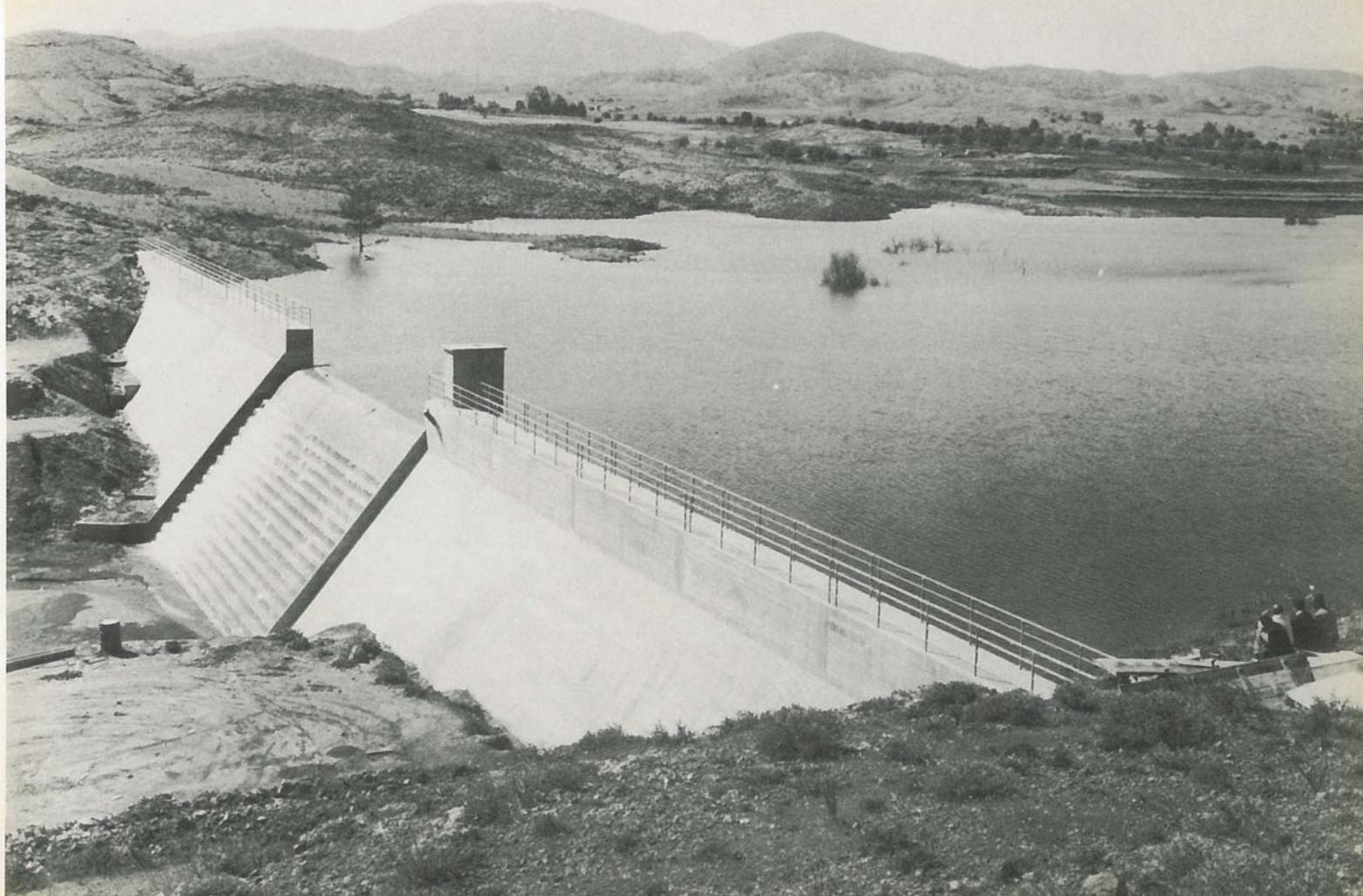


Φραγμα Λυμπιων

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα περίπου χιλιόμετρο ἀνατολικά τοῦ δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσοῦ λίγο πρὶν τὸν 15ο μιλιοδείκτη.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ βόρειο παραπόταμο τοῦ Τρέμιθου.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἑκτασῆς 380 σκαλῶν γῆς κυρίως λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	29 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετὸν βαρύτητος
"Υψος	14 μ
Μῆκος	122 μ
"Ογκος	4800 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	220,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	90,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	25x2 μ
Παροχέτευση	155 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Υδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Υδάτων



Φραγμά Μασαρών

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἑνα χιλιόμετρο νοτίως τοῦ χωριοῦ Μάσαρι.
Ποταμὸς	Εἶναι κτισμένο πάνω στὴ συρροή τῶν τριῶν παραποτάμων τοῦ Σερράχη σὲ ύψομετρο 130 μ.
Σκοπὸς	Ἐμπλοουτισμὸς τῶν ύπογείων δεξαμενῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	430 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	15 μ
Μῆκος	1,000 μ
"Ογκος	278,300 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	2,273,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	620,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	61x3.65x110 μ
Παροχέτευση	560 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Υδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Υδάτων



Φραγμα Μαιροκόλυμπου

Τοποθεσία Βρίσκεται μεταξύ των χωριών Κισσόνεργα και Πέγεια.

Ποταμός Είναι κτισμένο πάνω στὸ Μαιροκόλυμπο σε ύψομετρο 70 μ και 2.5 χιλιόμετρα άπο τὴ θάλασσα.

Σκοπός Ἡ ἄρδευση 3,355 σκαλῶν γῆς, προϊμων λαχανικῶν τῶν χωριῶν "Εμπα, Χλώρακα και Κισσόνεργας.

Λεκάνη ἀπορροῆς 37.84 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος Χωμάτινο
"Υψος 45 μ
Μήκος 183 μ
"Ογκος 302,000 μ³

Λίμνη
Χωρητικότητα 2,180,000 μ³
Ἐπιφάνεια 175,000 μ²

Υπερχειλιστής
Μέγεθος 35.34x5.18x284 μ
Παροχέτευση 366 μ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη Energoprojekt τῆς Γιουγκοσλαβίας
Κατασκευή CYBARCO τῆς Κύπρου



Φραγμα Μιας Μηλιας

Τοποθεσία	Βρίσκεται τρία χιλιόμετρα βορείως του χωριού Μιά Μηλιά δυτικά του δρόμου πρὸς τὸν "Αγιο Χρυσόστομο.
Ποταμός	Είναι κτισμένο σὲ ύψομετρο 150 μ πάνω στὸ Συμεά, παραπόταμο του Πεδιαίου ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸν Πενταδάκτυλο.
Σκοπὸς	'Η ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 1300 σκαλῶν γῆς κυρίως σιτηρῶν καὶ ἑαρινῶν καλλιεργειῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	6.75 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	22 μ
Μῆκος	125 μ
"Ογκος	52,470 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	355,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	68,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	12.6x1.8x42 μ
Παροχέτευση	23.7 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

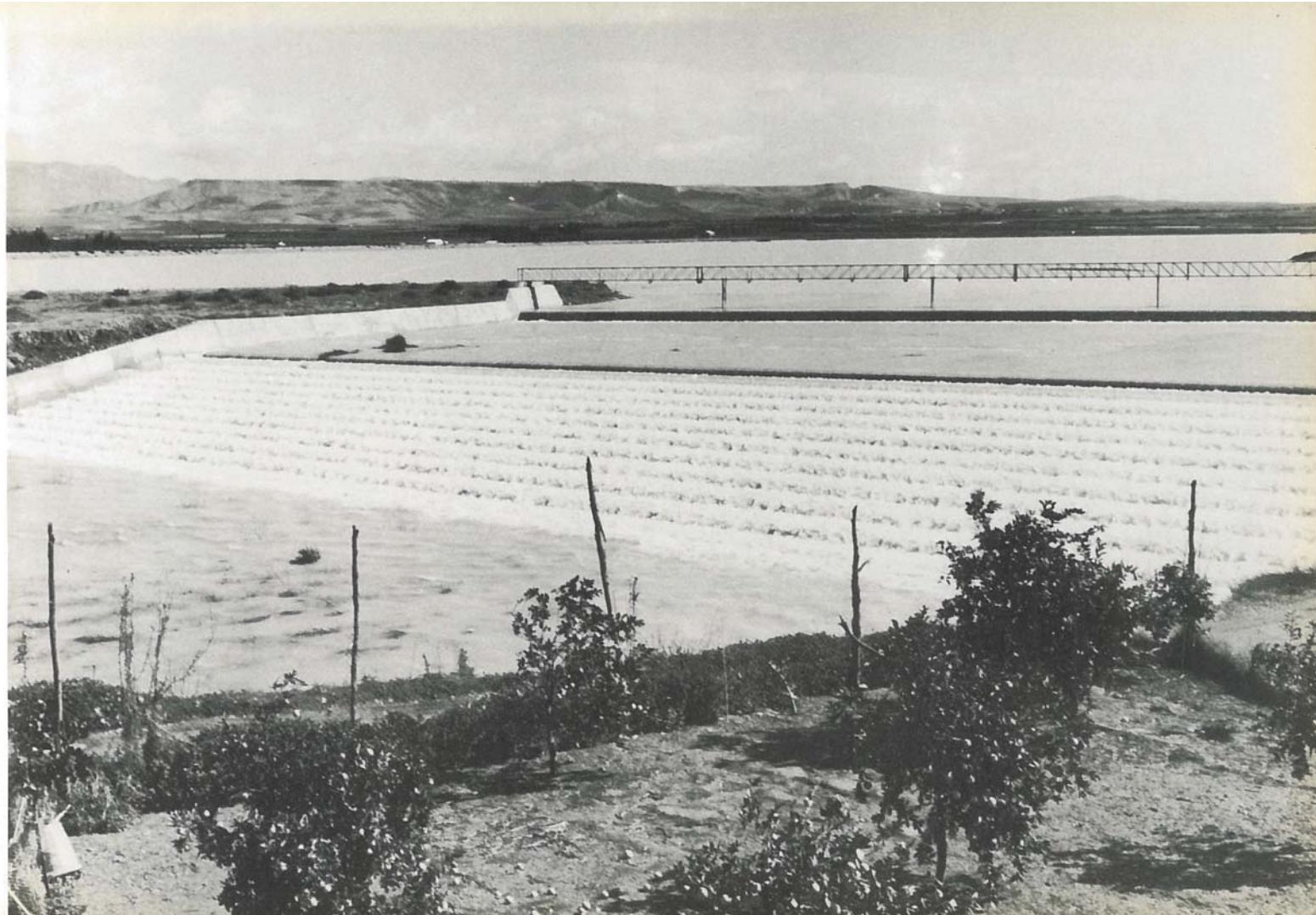


Φραγμά Μορφου

Τοποθεσία	Βρίσκεται πολύ κοντά στήν κωμόπολη Μόρφου πρὸς ἀνατολάς.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ Σερράχη σὲ ύψομετρο 50 μ καὶ 8 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπὸς	Ο ἐμπλουτισμὸς τῶν ὑπογείων ὑδροφόρων στρωμάτων καὶ ἡ ἄρδευση 6740 σκαλῶν γῆς κυρίως ἐσπεριδοειδῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	458 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	13 μ
Μῆκος	1,400 μ
"Ογκος	387,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,879,000 μ ³
"Ἐπιφάνεια	480,000 μ ²
Ύπερχειλιστής	
Μέγεθος	75x2.1x450 μ
Παροχέτευση	680 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμά Ξυλιατου

Τοποθεσία Βρίσκεται δυό περίπου χιλιόμετρα νοτίως τοῦ όμώνυμου χωριοῦ.

Ποταμός Είναι κτισμένο πάνω στὸν παραπόταμο Λαγουδερῶν τοῦ ποταμοῦ Ἐλιᾶ.

Σκοπὸς Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 2,300 σκαλῶν γῆς μὲ λαχανικά, ἐλιές, ἐσπεριδοειδῆ καὶ φυλλοβόλα δέντρα.

Λεκάνη ἀπορροῆς 19.2 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος Λιθόρριπτον

"Υψος 42 μ

Μῆκος 155 μ

"Ογκος 240,000 μ³

Λίμνη

Χωρητικότητα 1,250,000 μ³

Ἐπιφάνεια 96,000 μ²

Υπερχειλιστής

Μέγεθος 15x2x75 μ

Παροχέτευση 100 μ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο

Μελέτη Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

Κατασκευὴ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

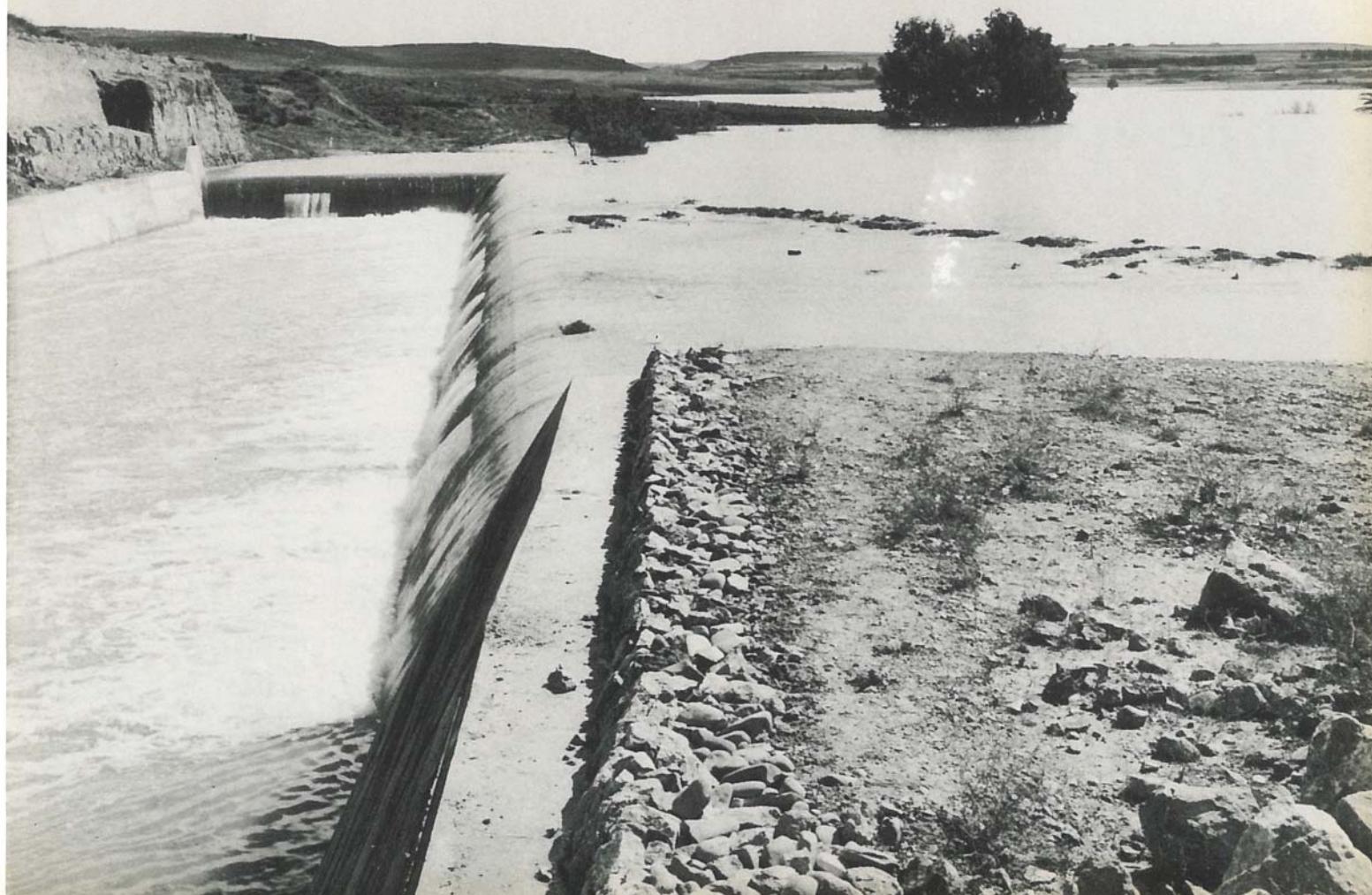


Φραγμά Οβγου

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα περίπου χιλιόμετρο ἀπό τή Χρυσηλιοῦ (Μόρφου).
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Ὁθγό σὲ ύψος-μετρο 60 μ καὶ 9 χιλιόμετρα ἀπό τή θάλασσα.
Σκοπός	Ο ἐμπλούτισμὸς τῶν ὑπογείων στρωμάτων καὶ ἡ ἄρδευση 6370 σκαλῶν γῆς κυρίως ἐσπεριδοειδῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	186 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὰ φράγματα

Μῆκος	Χωμάτινο
"Υψος	16 μ
Τύπος	720 μ
"Ογκος	146,600 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	845,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	260,000 μ ²
Ύπερχειλιστής	
Μέγεθος	72x2.7x264 μ
Παροχέτευση	780 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

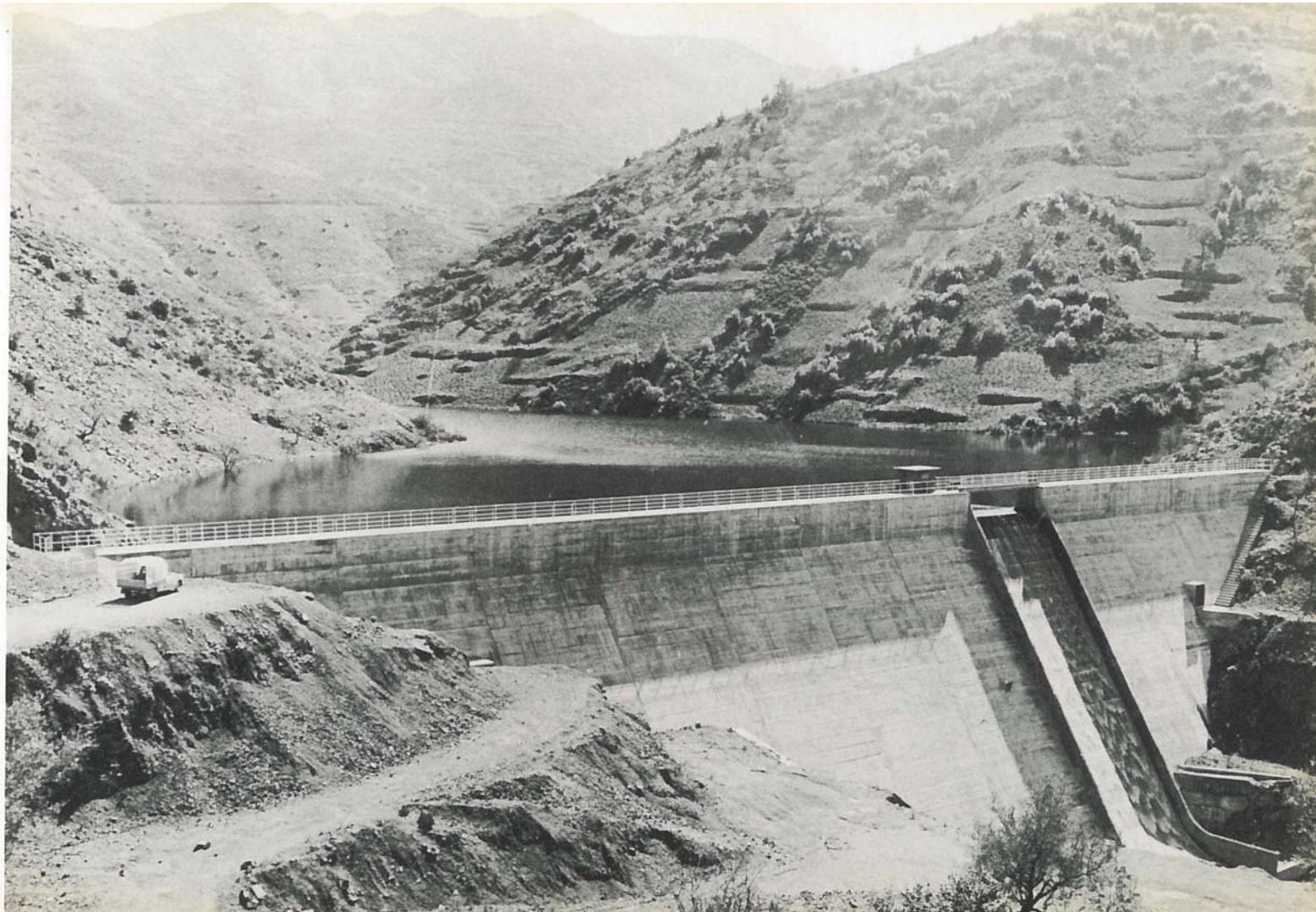


Φραγμά Παλαιχωρίου

Τοποθεσία	Βρίσκεται ᅵνα χιλιόμετρο ἀνατολικά τοῦ Ἀπλικιοῦ.
Ποταμός	Εἶναι κτισμένο σὲ ὑψόμετρο 700 μ πάνω στὸ Καμπί, παρακλάδι τοῦ Ἀκακίου, παραπόταμου τοῦ Σερράχη.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 1166 σκαλῶν φυλλοβόλων δέντρων καὶ λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	8 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	33 μ
Μῆκος	132 μ
"Ογκος	39,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	620,000 μ ³
'Επιφάνεια	110,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	9.75x2.13 μ
Παροχέτευση	62.87 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευὴ	ΙΩΑΝΝΟΥ & ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ'Ι ΔΗΣ

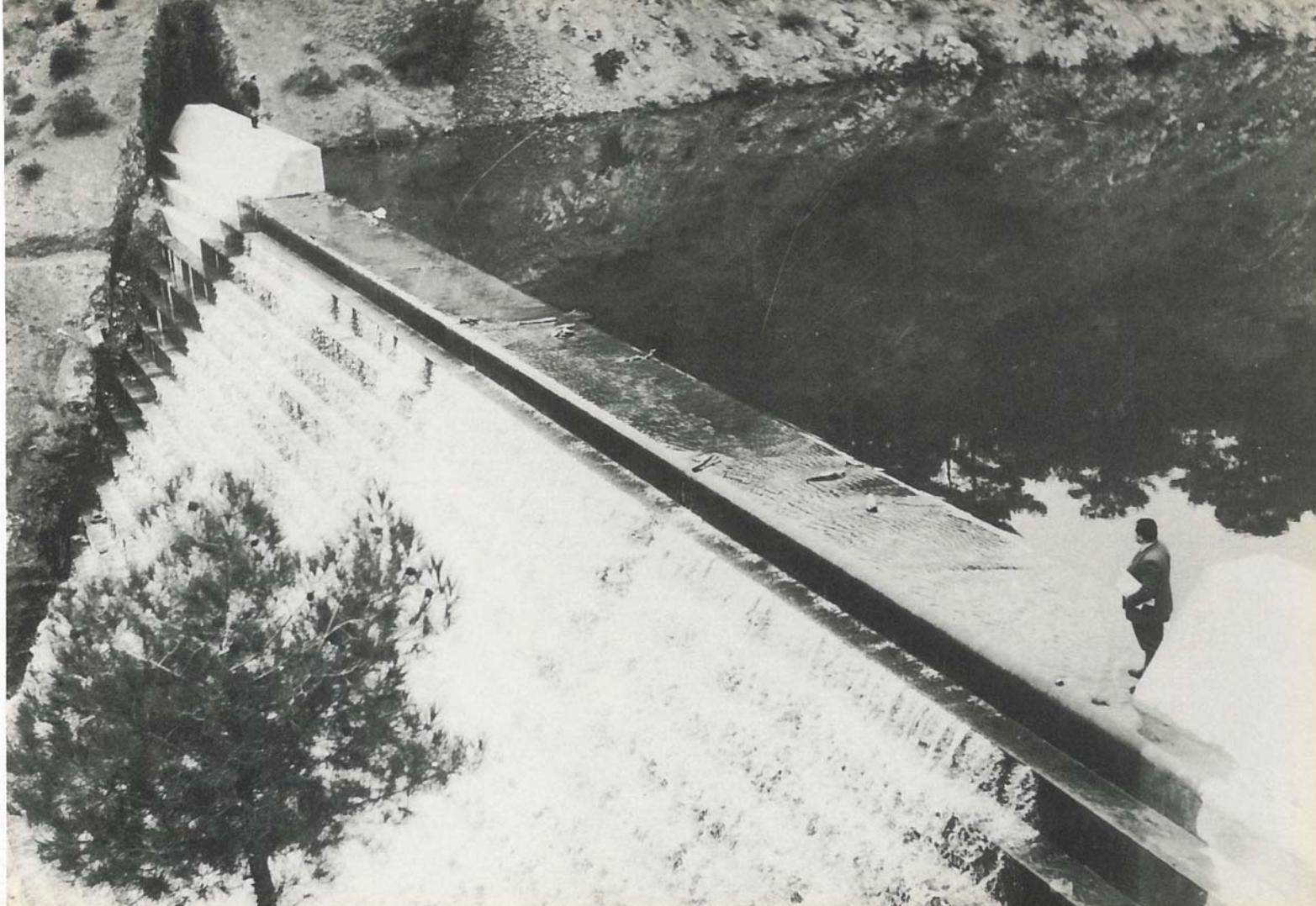


Φραγμα Περα Πεδιου

Τοποθεσία	Βρίσκεται δυό χιλιόμετρα βορείως τοῦ ομώνυμου χωριοῦ.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Κρυό, παραπόταμο τοῦ Κούρη, σὲ ύψομετρο 840 μ.
Σκοπὸς	Η ἀρδευση 110 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	10 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	22 μ
Μῆκος	65.5 μ
"Ογκος	4,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	55,000 μ ³
'Επιφάνεια	12,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	36.5x1.2 μ
Παροχέτευση	105.6 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων

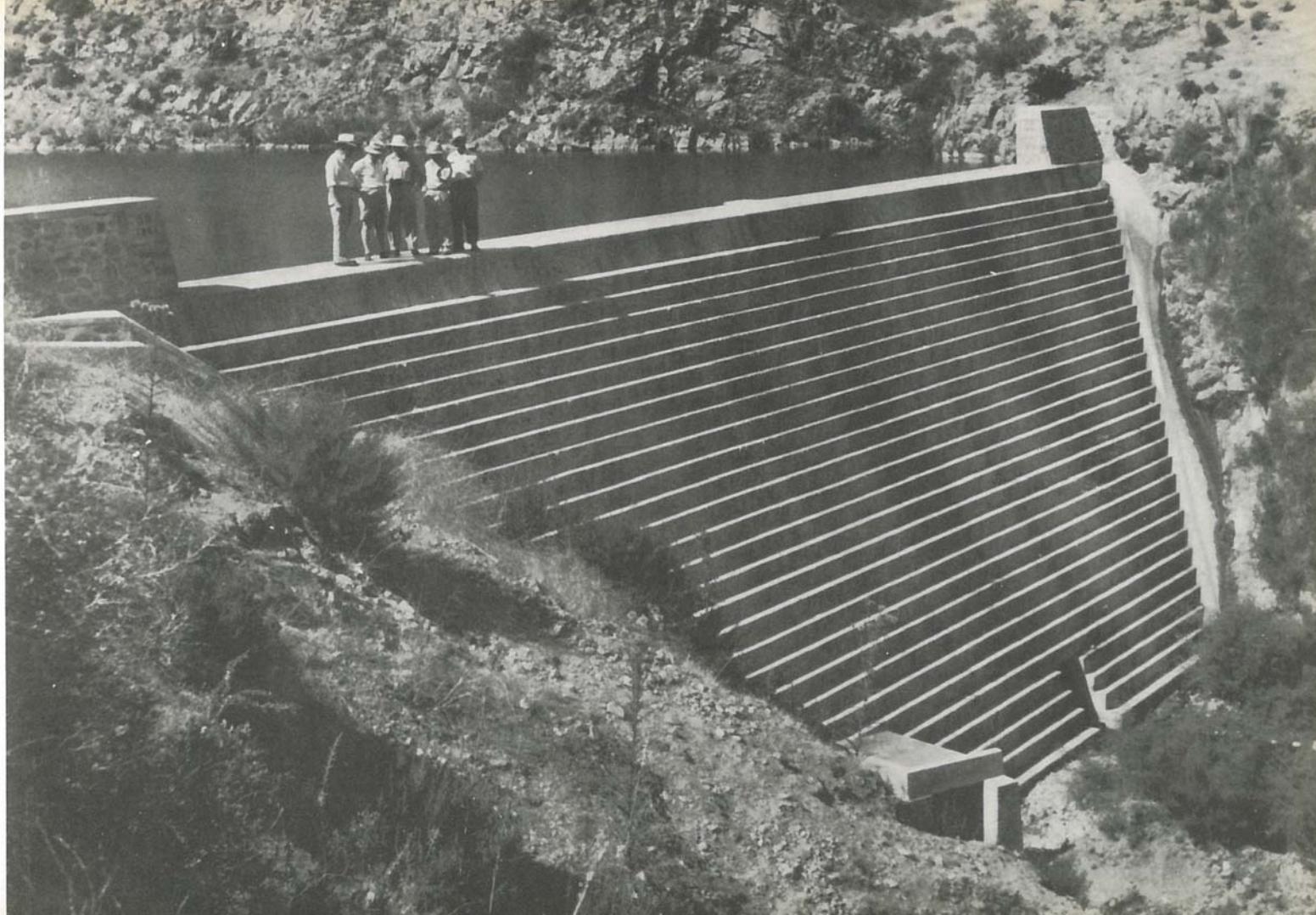


Φραγμα Πετρας - Πανω

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα χιλιόμετρο βορείως τοῦ 28ου μιλιοδείκτη τοῦ δρόμου Λευκωσίας - Τροόδους.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Ἀτσά σὲ ύψος μετρο 275 μ και 10 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση μαζὶ μὲ τὸ κάτω φράγμα Πέτρας μιᾶς ἑκτασῆς 4650 σκαλῶν λαχανικῶν και ἄλλων ἐαρινῶν καλλιεργειῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	33.73 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	9 μ
Μῆκος	35 μ
"Ογκος	1,500 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	23.000 μ ³
Ἐπιφάνεια	4.000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	30.47x1.11 μ
Παροχέτευση	52 μ ³ ἀνά δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Πετρας - Κατω

Τοποθεσία	Βρίσκεται ένάμιση χιλιόμετρα βορείως του 28ου μιλιοδείκτη του δρόμου Λευκωσίας - Τροόδους.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Ατσά σὲ ύψος μετρο 265 μ και 9.5 χιλιόμετρα άπό τὴ θάλασσα.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση μαζὶ μὲ τὸ πάνω φράγμα Πέτρας μιᾶς ἔκτασης 4650 σκαλῶν λαχανικῶν και ὅλων ἑαρινῶν καλλιεργειῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	37.1 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	9 μ
Μῆκος	36 μ
"Ογκος	1,650 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	32,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	8,000 μ ²
Ύπερχειλιστής	
Μέγεθος	21.2x1.21 μ
Παροχέτευση	31.6 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμά Πολεμιδιών

Τοποθεσία Βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα βορείως της Λεμεσού.

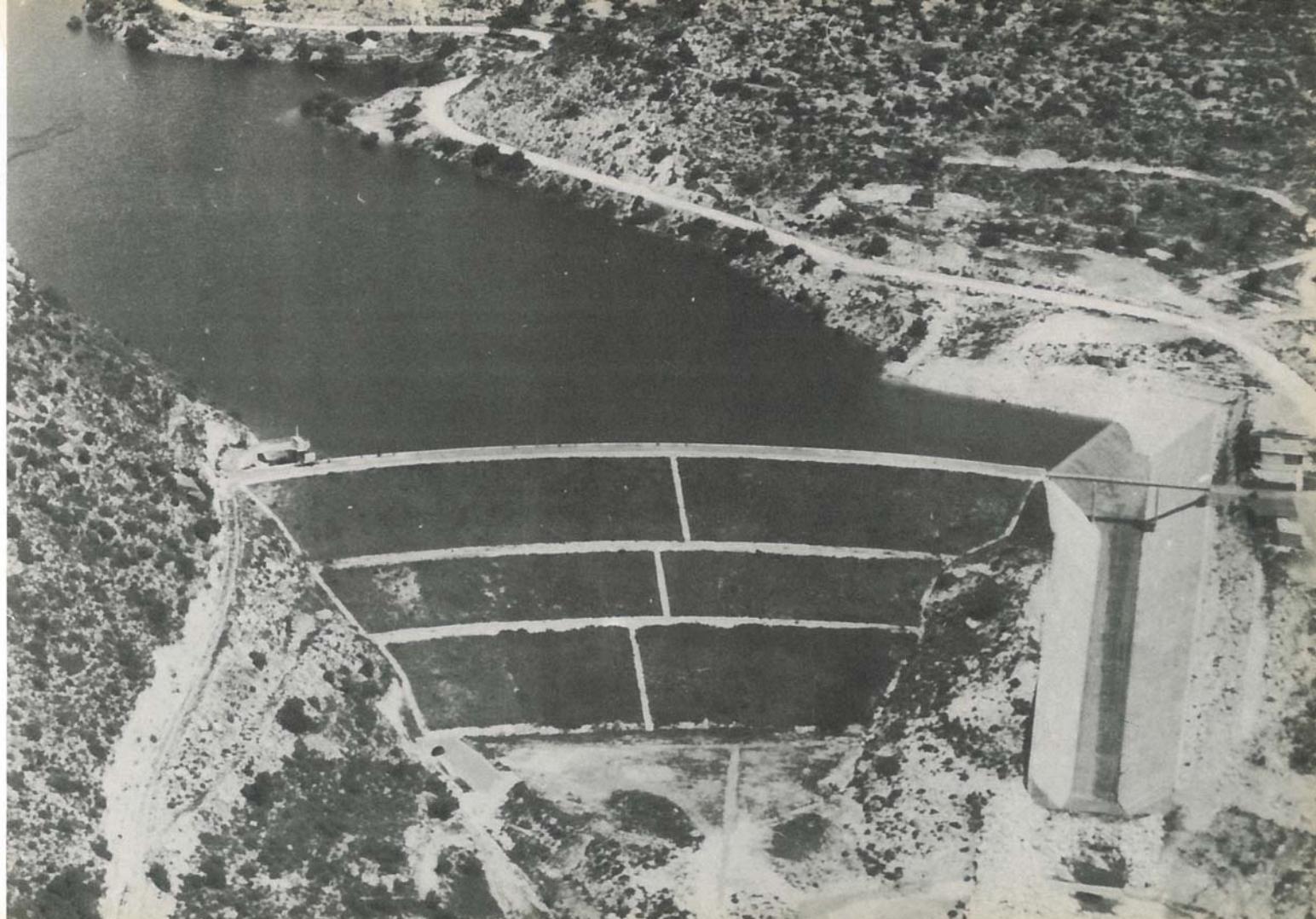
Ποταμός Είναι κτισμένο πάνω στὸν Γαρύλλη σὲ ύψομετρο 100 μ και ἀπόσταση 8 χιλιομέτρων ὡπὸ τὴ Θάλασσα.

Σκοπός Ἡ ἄρδευση μαζὶ μὲ τὸ φράγμα Γερμασόγειας μιᾶς ἔκτασης 14370 σκαλῶν κυρίως ἐσπεριδοειδῶν και ἐπιτρ. σταφυλῶν.

Λεκάνη ἀπορροῆς 75.6 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	45 μ
Μῆκος	170 μ
"Ογκος	215,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	3,864,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	110,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	45.70x3.65x134 μ
Παροχέτευση	580 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Energo Projekt τῆς Γιουγκοσλαβίας
Κατασκευή	Mowlem & Ridgway τῆς Ἀγγλίας



Φραγμά Προδρομού

Τοποθεσία	Βρίσκεται κοντὰ στὸν κύριο δρόμο Προδρόμου - Τροόδους στὴν τοποθεσία Δαμασκηνάρι.
Ποταμός	Εἶναι κτισμένο ἐκεῖ ποὺ πηγάζει ὁ Διάριζος.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση 170 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	"Ἐνα τετραγωνικὸ χιλιόμετρο.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	10 μ
Μῆκος	732 μ
"Ογκος	74,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	110,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	26,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	Σωλήνας διαμέτρου 8 ''
Παροχέτευση	
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως 'Υδάτων

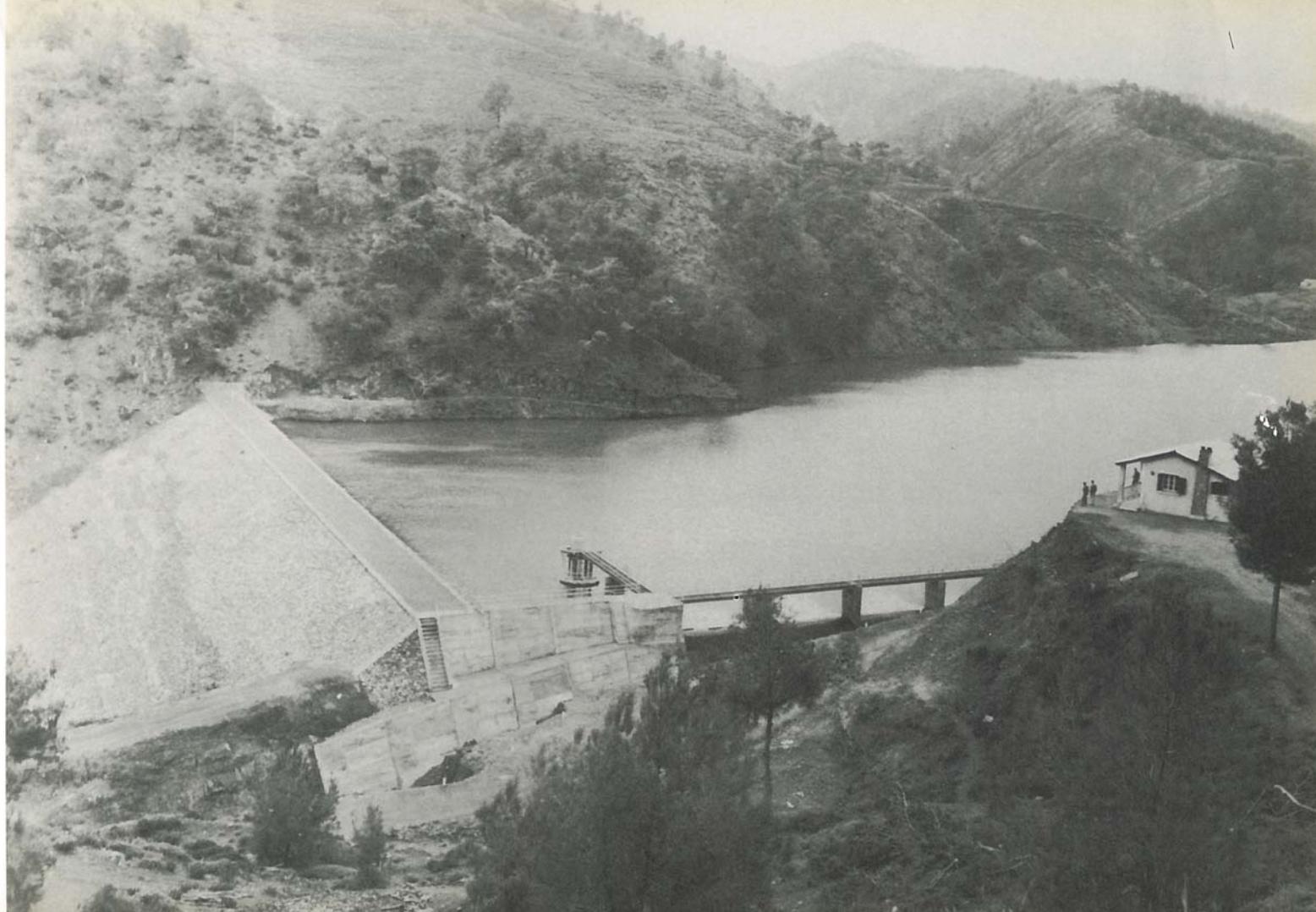


Φραγμα Πωμου

Τοποθεσία	Βρίσκεται εξι χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του όμώνυμου χωριού.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν ποταμὸ Λειβάδι δυτικὰ τῶν συνόρων Πάφου - Λευκωσίας, σὲ ύψομετρο 75 μ.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἑκτασῆς 2850 σκαλῶν γῆς κυρίως πρωΐμων λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	36.3 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Λιθόρριπτο
"Υψος	38 μ
Μῆκος	168 μ
"Ογκος	150,000 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	859,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	83,000 μ ²
Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	12x4.5x129 μ
Παροχέτευση	280 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Energoprojekt τῆς Γιουγκοσλαβίας
Κατασκευὴ	Mediterranean Constructors - G.P. Zachariades Ελλάδας - Κύπρου

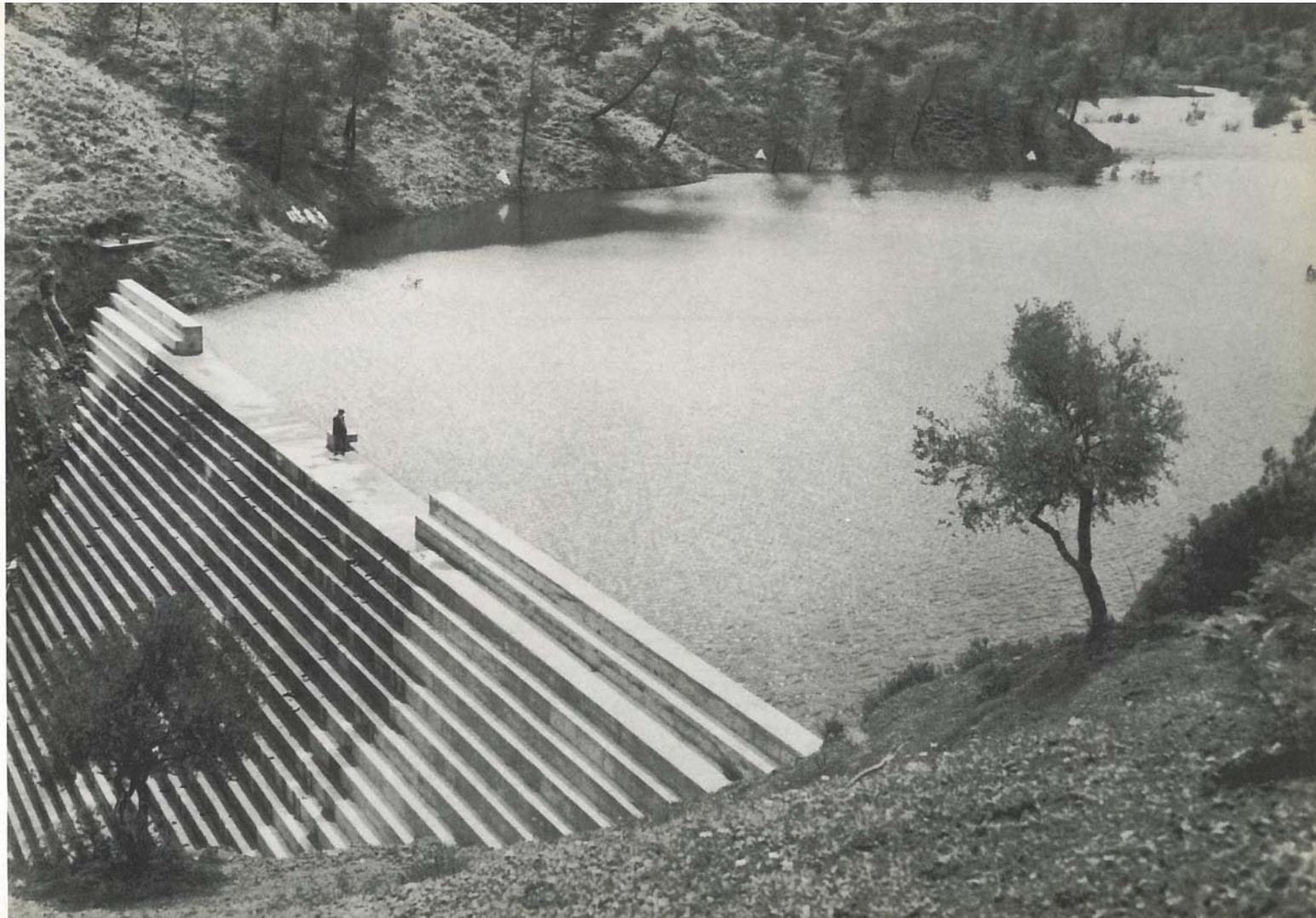


Φραγμά Πυργου

Τοποθεσία	Βρίσκεται πέντε χιλιόμετρα νοτίως τοῦ όμώνυμου χωριοῦ.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Κατούρη σὲ ύψομετρο 85 μ και 5.5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ θάλασσα.
Σκοπὸς	Ἡ ἄρδευση μιᾶς ἑκτασῆς 1250 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	13.5 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Μπετόν βαρύτητος
"Υψος	22 μ
Μῆκος	65.50 μ
"Ογκος	7,650 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	285,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	30,000 μ ²
·Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	30x1.5 μ
Παροχέτευση	120 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων

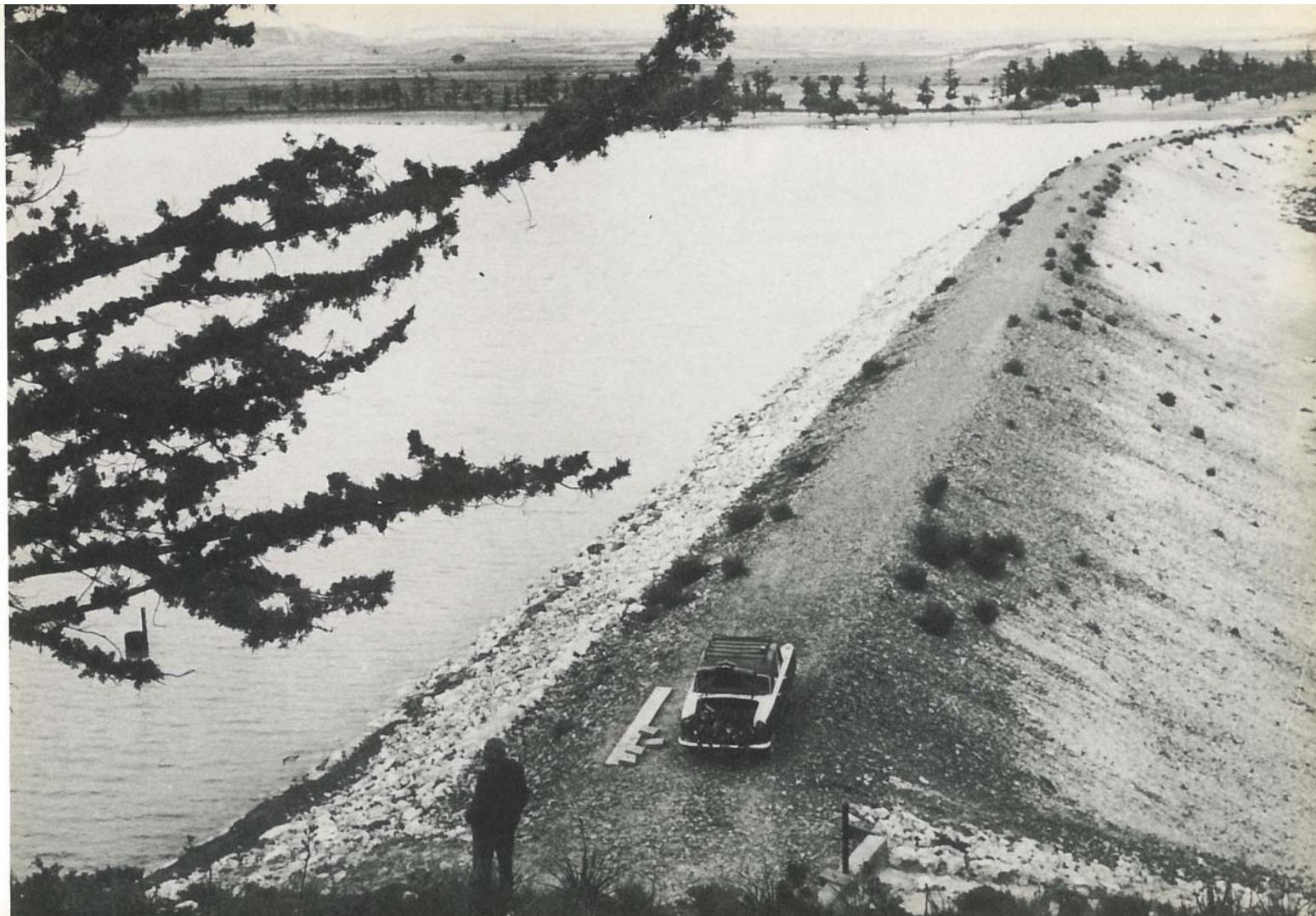


Φραγμα Συγκρασης

Τοποθεσία	Βρίσκεται ἔνα χιλιόμετρο βορείως του ὄμώνυμου χωριοῦ.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸ Μερίκερο σὲ ύψομετρο 27 μ καὶ ἀπόσταση 2.5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν θάλασσα.
Σκοπὸς	"Η μεταφορά νεροῦ καὶ ἐμπλουτισμὸς τοῦ ὑδροφόρου στρώματος τοῦ Λαπάθους μέσω ὑφισταμένων λάκκων καὶ ἡ ὅρθευση σιτηρῶν τῆς περιοχῆς. Ἐπίσης συνηθίζεται ἡ καλλιέργεια τῆς κοβᾶς ἐπαύτη περιοχῆς τῆς λίμνης τοῦ φράγματος μὲν ἐποχιακές καλλιέργειες.
Λεκάνη ἀπορροῆς	44 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Υψος	7 μ
Μῆκος	489 μ
"Ογκος	63,200 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,115,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	720,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	13.6x2.1x18.6 μ
Παροχέτευση	164 μ ³ ὥντα δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων
Κατασκευή	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων



Φραγμα Τρεμιθου

Τοποθεσία	Βρίσκεται τρία χιλιόμετρα βορείως τοῦ χωριοῦ Κίτι.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Τρέμιθο σὲ ύψομετρο 30 μ και σὲ ἀπόσταση 6.5 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Θάλασσα.
Σκοπός	Ἡ ἄρδευση μαζὶ μὲ γεωτρήσεις τῆς περιοχῆς μιᾶς ἑκτασῆς 4960 σκαλῶν γῆς κυρίως λαχανικῶν.
Λεκάνη ἀπορροῆς	130 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

Τὸ φράγμα

Τύπος	Χωμάτινο
"Ψως	22 μ
Μῆκος	1,075 μ
"Ογκος	172,500 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	1,614,000 μ ³
Ἐπιφάνεια	360,000 μ ²
Ὑπερχειλιστής	
Μέγεθος	62x3.6x150 μ
Παροχέτευση	610 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Il Nuovo Castoro τῆς Ἰταλίας
Κατασκευὴ	Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων

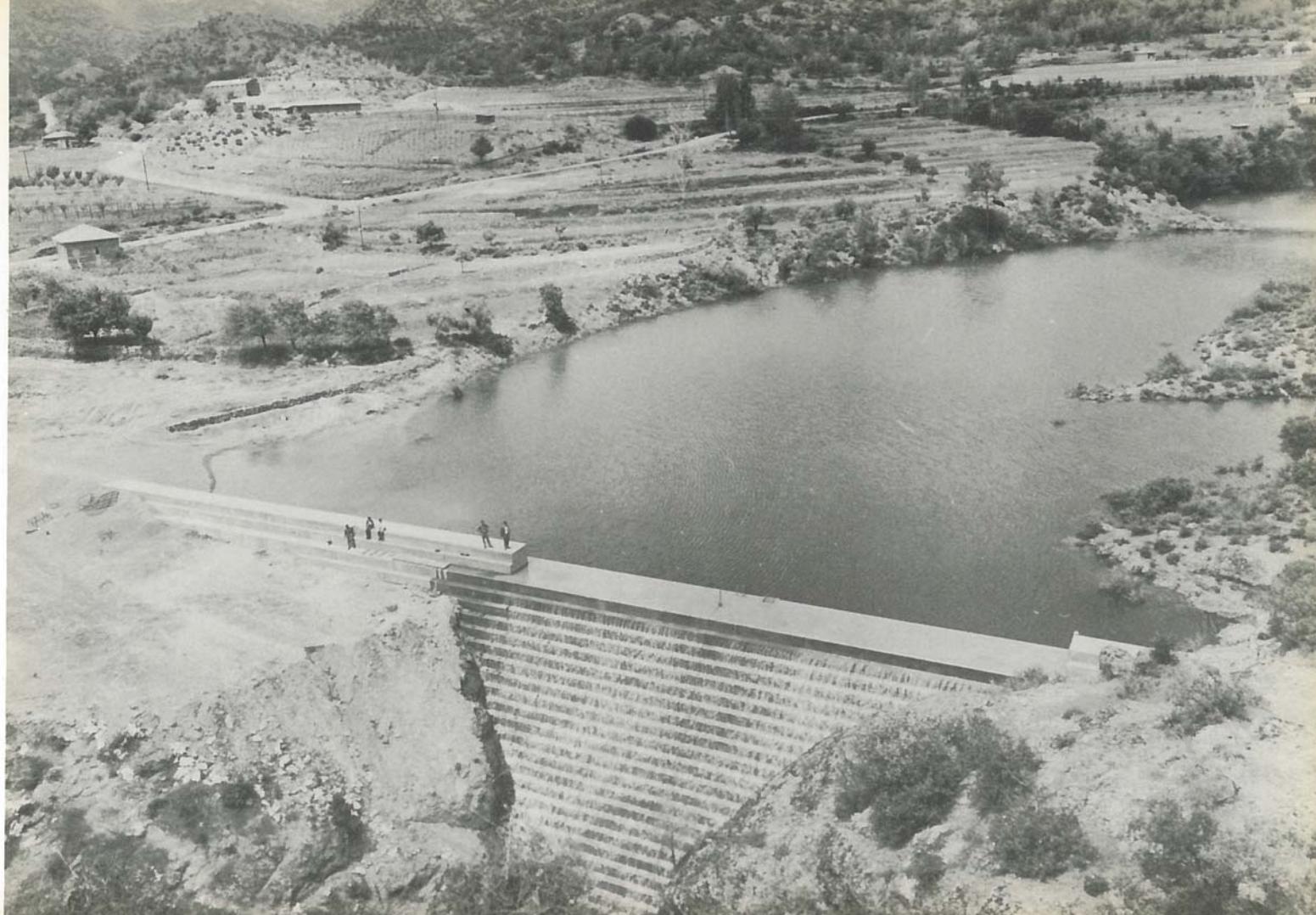


Φραγμα Τριμηκληνης

Τοποθεσία	Βρίσκεται 1.5 χιλιόμετρα βορείως του όμώνυμου χωριού.
Ποταμός	Είναι κτισμένο πάνω στὸν Κούρη σὲ ύψος μετρο 600 μ.
Σκοπός	Η ἄρδευση μιᾶς ἔκτασης 650 σκαλῶν γῆς κυρίως φυλλοβόλων δέντρων.
Λεκάνη ἀπορροῆς	51.5 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα.

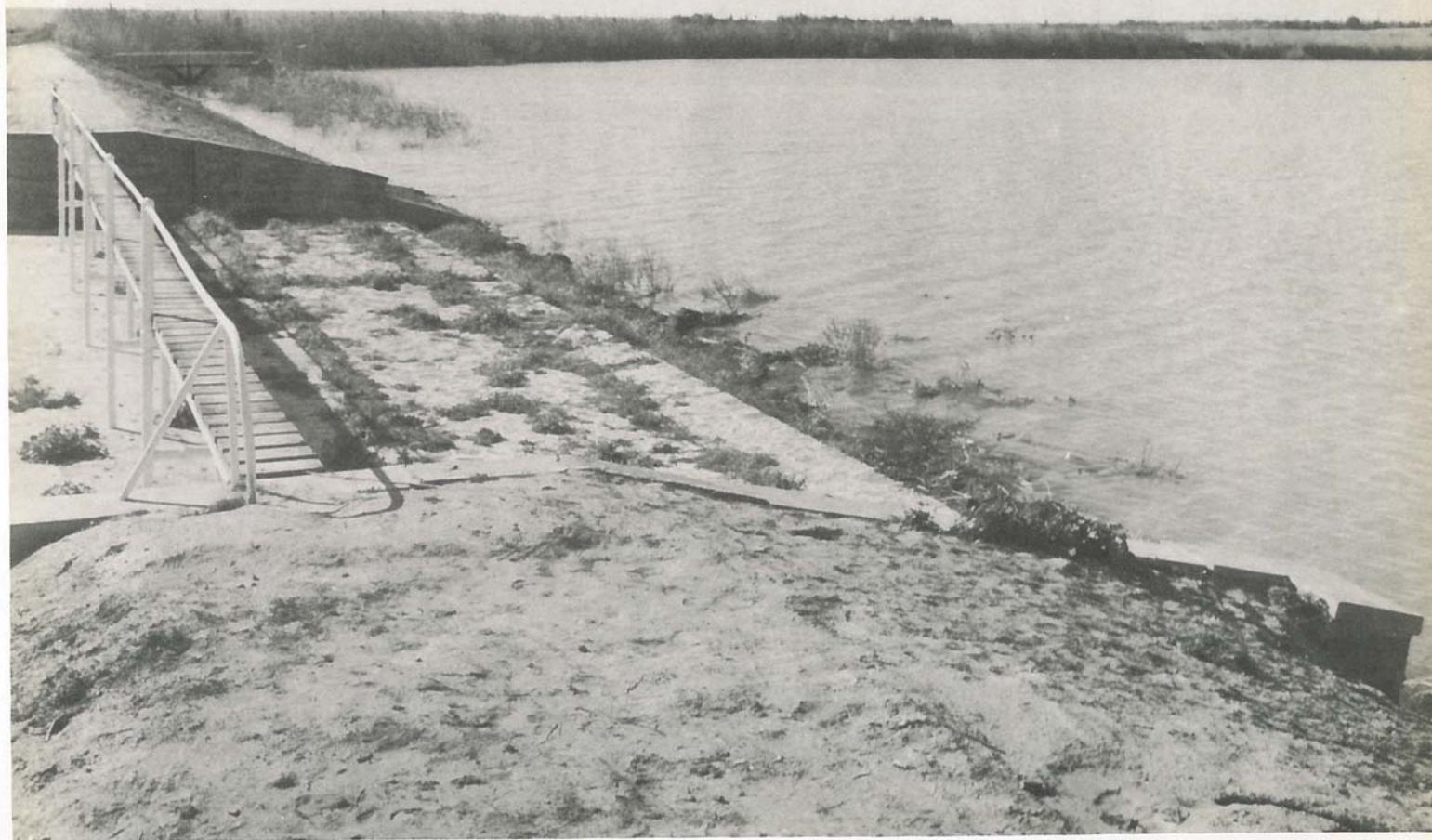
Τὰ φράγμα

Τύπος	Μπετὸν βαρύτητος
"Υψος	33 μ
Μήκος	76.19 μ
"Ογκος	6,115 μ ³
Λίμνη	
Χωρητικότητα	340,000 μ ³
'Επιφάνεια	23,000 μ ²
'Υπερχειλιστής	
Μέγεθος	30.47x1.22 μ
Παροχέτευση	58.70 μ ³ ἀνὰ δευτερόλεπτο
Μελέτη	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων
Κατασκευὴ	Τμῆμα 'Αναπτύξεως 'Υδάτων





84 Φωτόγραφα Ἀγίου Λουκᾶ. — Χωρητικότητα: 4.5 ΕΚΜ.



Φράγμα Κουκλιῶν. — Χωρητικότητα: 4.5 ΕΚΜ 85

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΠΑΦΟΥ

Μὲ τὴν κατασκευὴ τοῦ Ἀρδευτικοῦ "Ἐργου Πάφου ποὺ ἀρχισε τὸν Ὁ-
κτώβριο τοῦ 1976 καὶ ποὺ προγραμματίζεται νὰ συμπληρωθεῖ μέχρι τὸ τέ-
λος 1981 θὰ ἀρδευθεῖ δῆλη ἡ παραλιακή πεδιάδα τῆς Πάφου ἀπὸ τὸ Χάποταμι
μέχρι τὸν "Ἄγιο Γεώργιο Πλέγειας, δύλικῆς ἐκτάσεως 38,000 σκαλῶν. Γιὰ τὸ
σκοπὸ αὐτὸ ἀπαιτοῦνται 36 ΕΚΜ νεροῦ τὸ χρόνο ποὺ ὀψὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον θὰ
προέρχονται ἀπὸ τὸ κατασκευαζόμενο φράγμα τοῦ Ἀσπρόκρεμμου πάνω στὸν
Ξεροπόταμο (22 ΕΚΜ) καὶ ἀπὸ διντληση ποὺ θὰ γίνεται τόσο ἀπὸ γεωτρή-
σεις μέσα στοὺς τρεῖς ποταμοὺς Διάριζον, "Ἐζουσαν καὶ Ξεροπόταμο (10
ΕΚΜ), δοσο καὶ ἀπὸ ὑπάρχουσες γεωτρήσεις σὲ ἄλλα μικρότερα ὑδροφόρα
στρώματα μέσα στὴν ἀρδευόμενη περιοχὴ (4 ΕΚΜ).

Περιληπτικά τὸ "Εργο περιλαμβάνει:

- Τὸ φράγμα Ἀσπρόκρεμμου πάνω στὸν Ξεροπόταμο δίλικῆς χωρητικότητας 51 ΕΚΜ νεροῦ.
- 24 συνολικά γεωτρήσεις μέσα στὴν κοίτη τῶν ποταμῶν Διάριζου (13), "Εζουσσα (8) καὶ Ξεροπόταμου (3) ἀπὸ τίς δύοῖς θὰ ἀντλοῦνται συνολικά 4,750 κυβ. μέτρα νεροῦ τὴν ὥρα, ποὺ θὰ μεταφέρονται στὸ κεντρικό σύστημα διανομῆς νεροῦ (τὸ Κύριο Κανάλι) μὲ σύστημα ὀγωγῶν ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 8 περίπου χιλιόμετρα καναλέττων καὶ 9 περίπου χιλιόμετρα σωλήνων.
- Τὸ Κύριο Κανάλι μῆκους 11.8 χιλιομέτρων ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ φράγμα Ἀσπρόκρεμμου καὶ καταλήγει πιο κάτω ἀπὸ τὴ Γεροσκῆπου. Ἡ παροχή του σὲ νερό θὰ ἀνέρχεται στὰ 14,400 κυβ. μέτρα τὴν ὥρα γιὰ τὴν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν ὀλόκληρης τῆς ἀρδευόμενης περιοχῆς.
- Τὸ Δυτικό Κεντρικό Σωληναγωγὸ μῆκους 21 χιλιομέτρων ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ Καναλιοῦ καὶ ἐπεκτείνεται μέχρι τὸ δυτικὸν ἄκρον τοῦ "Εργού, τὸν "Αγιο Γεώργιο Πέγειας καὶ ποὺ θὰ τροφοδοτεῖ ὀλόκληρη τὴ δυτικὴ περιοχὴ τοῦ "Εργού μὲ παροχὴ 3,000 κυβ. μέτρων νεροῦ τὴν ὥρα.
- 14 Ἀντλιοστάσια, ποὺ θὰ κατασκευασθοῦν κατὰ μῆκος τοῦ Καναλιοῦ καὶ τῶν Κεντρικῶν σωληναγωγῶν, ἀπὸ τὰ δύοῖς θὰ τροφοδοτοῦνται δλαχ τὰ ἀρδευτικὰ δίκτυα ποὺ θὰ παρέχουν νερὸ στοὺς γεωργούς μὲ ἀρκετὴ πίεση γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἐφαρμόσουν θελτιωμένα συστήματα ἀρδεύσεως.
- Γιὰ τὸ ἀρδευτικὸ δίκτυο ὀλόκληρης τῆς περιοχῆς ποὺ θὰ ἀρδεύεται θὰ τοποθετηθοῦν πάνω ἀπὸ 600 χιλιόμετρα σωλῆνες διαφόρων διαμέτρων, ἀπὸ ἀμιαντοτισμέντο.

Ἡ δίλικὴ δαπάνη γιὰ τὸ Μεγάλο Ἀρδευτικὸ "Εργο Πάφου ὑπολογίζεται νὰ ἀνέλθει στὰ £23 ἑκατομ. λίρες.

2. ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΠΙΤΣΙΛΙΑΣ

"Ἐνα μεγάλο μέρος τοῦ Σχεδίου τούτου περιλαμβάνει τὴν ὄδατικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς καὶ εἰδικότερα τὴν κατασκευὴ 20 περίπου χωματίνων δεξαμενῶν χωρητικότητας ἀπὸ 20 μέχρι 200 χιλιάδων κυβ. μέτρων νεροῦ, πέραν

τῶν 20 γεωτρήσεων, ένός φράγματος στὸν Ξυλιάτο καὶ θελιώσεις ύφιστα-
μένων ἀρδευτικῶν Τμημάτων καὶ ὑδατοπρομηθειῶν χωριῶν.

Ἡ δὴ δαπάνη γιὰ τὴν ὑδατικὴν ἀνάπτυξην ἀναμένεται νὰ ἀνέλθει στὸ
ποσὸ τῶν £5.4 ἔκατον λιρῶν.

Ἔχουν ἡδη περατωθεῖ 4 δεξαμενές, τῆς Ἐφταγώνιας, τῶν Χανδριῶν,
τῆς Μελίνης καὶ τῶν Πελενδριῶν καὶ πρόκειται νὰ γεμίσουν γιὰ πρώτη φορά
τὸ χειμώνα τοῦ 1980-81, δπως καὶ ἔνα μικρὸ τοξωτὸ φράγμα θαρύητος
στοὺς Ἀγιοὺς Βαθατσινιᾶς καὶ μιὰ δεξαμενὴ στὸ ἴδιο χωριό.

Στὸ δεύτερο ἔξαμηνο τοῦ 1980 ἀρχισε ἡ κατασκευὴ πέντε ἄλλων δεξα-
μενῶν, τῆς Ἐφταγώνιας 2 καὶ 3, τῆς Ἀκαπνοῦ - Ἐφταγώνιας, τοῦ Ἀρακαπᾶ
καὶ τοῦ Κάτω Μύλου. Στὸ μεταξὺ κατασκευάζονται τὰ ἀρδευτικὰ δίκτυα
στὶς περιοχὲς ποὺ θὰ ἀρδεύονται ἀπὸ τὸ νερὸ τῶν δεξαμενῶν δπως ἐπίσης
καὶ στὶς περιοχὲς ποὺ θὰ ἀρδεύονται ἀπὸ νερὸ γεωτρήσεων.

Ἡ κατασκευὴ τῶν δεξαμενῶν ἀνατέθηκε σὲ Κύπριους ἔργοιλάθους τὰ δὲ
ἀρδευτικὰ δίκτυα δπως καὶ τὸ μικρὸ τοξωτὸ φράγμα στοὺς Ἀγιοὺς Βαθα-
τσινιᾶς κατασκευάζονται ἀπὸ τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὑδάτων.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ φράγματος Ξυλιάτου ὅρχισε τὸ 1980 καὶ ἔχει ἀνατε-
θεῖ στὴν Ἐταιρεία Γενικῶν Κατασκευῶν ὑπὸ τὴν ἐπίθεψη πάντοτε τοῦ Τμή-
ματος Ἀναπτύξεως Ὑδάτων.

Ἡ συνολικὴ ἔκταση ποὺ θὰ ἀρδεύεται μὲ τὴν περάτωση τῶν ὑδατικῶν
ἔργων ὑπολογίζεται σὲ 7,500 σκάλες μὲ ἐσπεριδοειδῆ, λαχανικά καὶ φυλλο-
βόλα δέντρα. ᩢ κατασκευὴ τῶν ὑδατικῶν ἔργων ἀρχισε τὸ 1978 καὶ θὰ
συμπληρωθεῖ τὸ 1983.

3. ΣΧΕΔΙΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ - ΠΕΝΤΑΣΧΟΙΝΟΥ

Τὸ Σχέδιο Βασιλικοῦ - Πεντασχοίνου ἔχει θασικὸ σκοπὸ τὴν ἀνάπτυξη
τῶν ἐπιφανειακῶν καὶ ὑπογειῶν ὑδατίνων πόρων τῆς περιοχῆς καὶ τῇ χρήσῃ
τούτων τόσο γιὰ τὴ γεωργικὴ ἀνάπτυξη τῆς περιοχῆς δσο καὶ τὴν κάλυψη
ἀναγκῶν ὑδατοπρομήθειας σὲ ἄλλες περιοχές.

Ἡ μελέτη δυνατότητας τοῦ σχεδίου τούτου συμπληρώθηκε τὸν Αὔγουστο
τοῦ 1977, εἶναι δὲ ἡ πρώτη τέτοια μελέτη ποὺ ἀναλήφθηκε ἐξ ὀλοκλήρου

ἀπό τὸ Τμῆμα Ἀναπτύξεως Ὅδάτων σὲ συνεργασία μὲ δλλα Τμήματα τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων.

Ἄπὸ τις διάφορες ὑπαλλακτικές λύσεις ποὺ μελετήθηκαν ἐκείνη ποὺ ἔγινε ἀποδεκτὴ γιὰ περαιτέρω προώθηση περιλαμβάνει τὴν κατασκευὴ τῶν ἀκολούθων ἔργων:

- (α) Τὸ φράγμα Καλαθασοῦ πάνω στὸ Βασιλικὸ χωρητικότητας 17 ΕΚΜ καὶ ἀσφαλοῦς ἀποδόσεως 8.8 ΕΚΜ.
- (β) Τὸ φράγμα Διπόταμου πάνω στὸν Πεντάσχοινο χωρητικότητας 15 ΕΚΜ καὶ ἀσφαλοῦς ἀποδόσεως 6.7 ΕΚΜ.
- (γ) Σύστημα ἐκτροπῆς τῶν πλεονασμάτων τοῦ ποταμοῦ Μαρώνι γιὰ τὴν ἀποθήκευση τους στὸ φράγμα Διπόταμου.

Τὸ νερὸ ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω ἔργα προγραμματίζεται νὰ διατεθεῖ ὡς ἀκολούθως:

- (α) Ἀπὸ τὸ φράγμα Καλαθασοῦ ποσότης 6.8 ΕΚΜ γιὰ τὴν ἄρδευση τῆς περιοχῆς μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Βασιλικοῦ καὶ τοῦ ποταμοῦ Μαρώνι ποὺ ἀνήκει στὰ χωριά Καλαθασό, Μαρί, Ζύγι, Τόχην, Ψεματισμένο καὶ Μαρώνι καὶ ποὺ ἀνέρχεται σὲ 7,250 περίπου σκάλες.
- (β) Ποσότης 2.0 ΕΚΜ γιὰ μελλοντικὴ ἐνίσχυση τῆς ὑδατοπρομήθειας Λάρνακας - Ἀμμοχώστου.
- (γ) Ἀπὸ τὸ φράγμα Διπόταμου ποσότης 1.5 ΕΚΜ γιὰ τὴν ἄρδευση τῆς κοιλάδας Ἀγίου Θεοδώρου ποὺ ἀνέρχεται σὲ 1,700 περίπου σκάλες. Ἀλλη ποσότητα περίπου 0.5 ΕΚΜ θὰ λαμβάνεται ἀπὸ τὸ ὑδροφόρο στρῶμα τῆς κοιλάδας.
- (δ) Ποσότητα περίπου 5.2 ΕΚΜ μέτρων προορίζεται γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ὑδατοπρομήθειας Λευκωσίας.

“Οσον ἀφορᾶ τὴν ἀξιοποίηση τῶν ὑπογείων ὄδάτων τὸ Σχέδιο περιλαμβάνει τὴ χρησιμοποίηση δυὸ γεωτρήσεων στὴν περιοχὴ Μαρώνι γιὰ τὴν ἄρδευση συνολικῆς ἐκτάσεως περίπου 800 σκαλῶν. Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὰ ἀνευρεθέντα ὀρτεσιανὰ ὑπόγεια νερὰ στὴν περιοχὴ εἰναι προθληματικά γιατὶ τὰ μεταξὺ Μαρωνιοῦ καὶ Βασιλικοῦ ἔχουν μεγάλη περιεκτικότητα σὲ θει-

ίκας άλατα τά δὲ μεταξύ Μαρωνιοῦ καὶ Πεντασχοίνου μεγάλη περιεκτικότητα σὲ χλωριοῦχα άλατα είναι δηλαδὴ ύφαλμυρα.

‘Η δαπάνη γιὰ δόλόκληρο τὸ Σχέδιο Βασιλικοῦ - Πεντασχοίνου ἔχει προϋπολογισθεῖ κατ’ ἀρχὴν σὲ £19.5 ἑκατομ. λίρες. Ή δαπάνη αὐτὴ περιλαμβάνει ἕκτος ἀπὸ τὰ ήδη ἀναφερθέντα φράγματα, συστήματα μεταφορᾶς, διανομῆς καὶ χρήσης τοῦ νεροῦ μὲν θελτιώμενα συστήματα ὀρθεύσεως, ἀντλητικά συγκροτήματα, γεωργικοὺς δρόμους καὶ ἄλλα.

Στὰ πλαίσια τοῦ Σχεδίου Βασιλικοῦ - Πεντασχοίνου καὶ σὰν πρώτη φάση τοῦ Σχεδίου, συμπληρώθηκε ἡ μελέτη γιὰ τὴ μεταφορὰ νεροῦ στὴ Λευκωσία καὶ οἱ κατασκευαστικές ἐργασίες ἀρχισαν μέσα στὸ πρῶτο ἔξαμηνο τοῦ 1980. Στὴν πρώτη φάση περιλαμβάνεται ὁ κεντρικὸς ἀγωγὸς μῆκους 40 χιλιομέτρων γιὰ τὴ μεταφορὰ περισσεύματος νεροῦ τοῦ Σχεδίου Χοιροκοπίας - Ἀμμοχώστου στὴ Λευκωσία. Ή δόλικὴ δαπάνη ὑπολογίζεται στὰ £3 ἑκατομ. λίρες συμπεριλαμβανομένου ὀντλιοστασίου στὸ Διπόταμο καὶ ἄλλων ἐγκαταστάσεων. Μὲ τὴ συμπλήρωση δόλοκλήρου τοῦ Σχεδίου καὶ τὴν κατασκευὴ τοῦ φράγματος στὸ Διπόταμο, 5.2 ΕΚΜ, νεροῦ θὰ διοχετεύονται μὲ τὸ ἴδιο σύστημα στὴ Λευκωσία ἀφοῦ πρῶτα θὰ ὑποστάλλονται σὲ διιλιση σὲ ἐγκαταστάσεις παρὰ τὸν 22ον μιλιοδέκτη τοῦ δρόμου Λευκωσίας - Λεμεσοῦ.

4. ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΤΙΟΥ ΑΓΩΓΟΥ

Τὸ Σχέδιο τοῦτο καλύπτει θασικῶς δλες τὶς περιοχὲς νοτίως τοῦ Τροόδους μέχρι καὶ τὰ Κοκκινοχώρια. Ή τεχνοοικονομικὴ μελέτη τοῦ Σχεδίου ἀρχισε μέσα 1978 καὶ θὰ περατωθεῖ περὶ τὰ τέλη τοῦ 1981.

Μέσα στὰ πλαίσια τοῦ Σχεδίου μελετᾶται τὸ φράγμα τοῦ Κούρη, μιὰ σύραγγα ἐκτροπῆς νεροῦ ἀπὸ τὸν Διάριζον, ἔνας ἀγωγὸς ποὺ θὰ διασχίζει δλες τὶς παράλιες περιοχὲς ἀπὸ τὴ Λεμεσόδ μέχρι τὰ Κοκκινοχώρια καὶ δυὸ φράγματα ἀποθηκεύσεως ἔνα κοντά στὴν Ἀλαμινό καὶ ἔνα κοντά στὴν Ἀχνα. Τὰ ἔργα αὐτὰ μαζὶ μὲ ἄλλα μικρότερα παρέχουν τὴ δυνατότητα γιὰ παροχὴ νεροῦ σὲ μεγάλες ἐκτάσεις γεωργικῆς γῆς ἀπὸ τὸ Πισσούρι πρὸς τὰ ἀνατολικά μέχρι καὶ τὰ Κοκκινοχώρια. Παράλληλα μὲ τὴν παροχὴ νεροῦ γιὰ γεωργικοὺς σκοπούς μελετᾶται ἡ προμήθεια νεροῦ ποὺ θὰ καλύψει τές

άναγκες τῶν πόλεων τῆς Λεμεσοῦ, Λάρνακας, Ἀμμοχώστου καὶ Λευκωσίας
μέχρι τὸ ἔτος 2010.

"Αν καὶ σ' αὐτὸ τὸ στάδιο εἶναι ἀκόμη πρόσωρο νὰ γίνει ἐκτίμηση τῆς
δαπάνης γιὰ τὸ ἔργο, μπορεῖ νὰ λεχθεῖ ὅτι αὐτή θὰ εἶναι τῆς τάξης τῶν £80
ἔκατομ. λίρῶν ἀπὸ τὰ δύοις γύρω στὰ £15 ἔκατομ. λίρες θὰ χρειασθοῦν γιὰ
τὸ φράγμα τοῦ Κούρη ποὺ θὰ ἔχει χωρητικότητα 100 περίπου ΕΚΜ.

5. ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΧΡΥΣΟΧΟΥΣ

Γιὰ τὸ Ἀρδευτικὸ "Ἐργο Χρυσοχοῦς ἔχει ἔξασφαλισθεῖ τεχνικὴ βοήθεια
ἀπὸ τὸ Ταμεῖο Ἀναπτύξεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν καὶ στὰ τέλη τοῦ 1979,
ἄρχισε ἡ τεχνοοικονομικὴ μελέτη τοῦ ἔργου ποὺ θὰ διαρκέσει δύο περίπου
χρόνια. Τὸ Σχέδιο ἔχει σάν σκοπὸ τὴν αὔξηση τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ
τὴ δημιουργία εύκαιρων ἀπασχολήσεως μὲ τὴν ἀνάπτυξη μιᾶς ἑκτασῆς 10,000
περίπου σκαλῶν γῆς στὴν περιοχὴ.

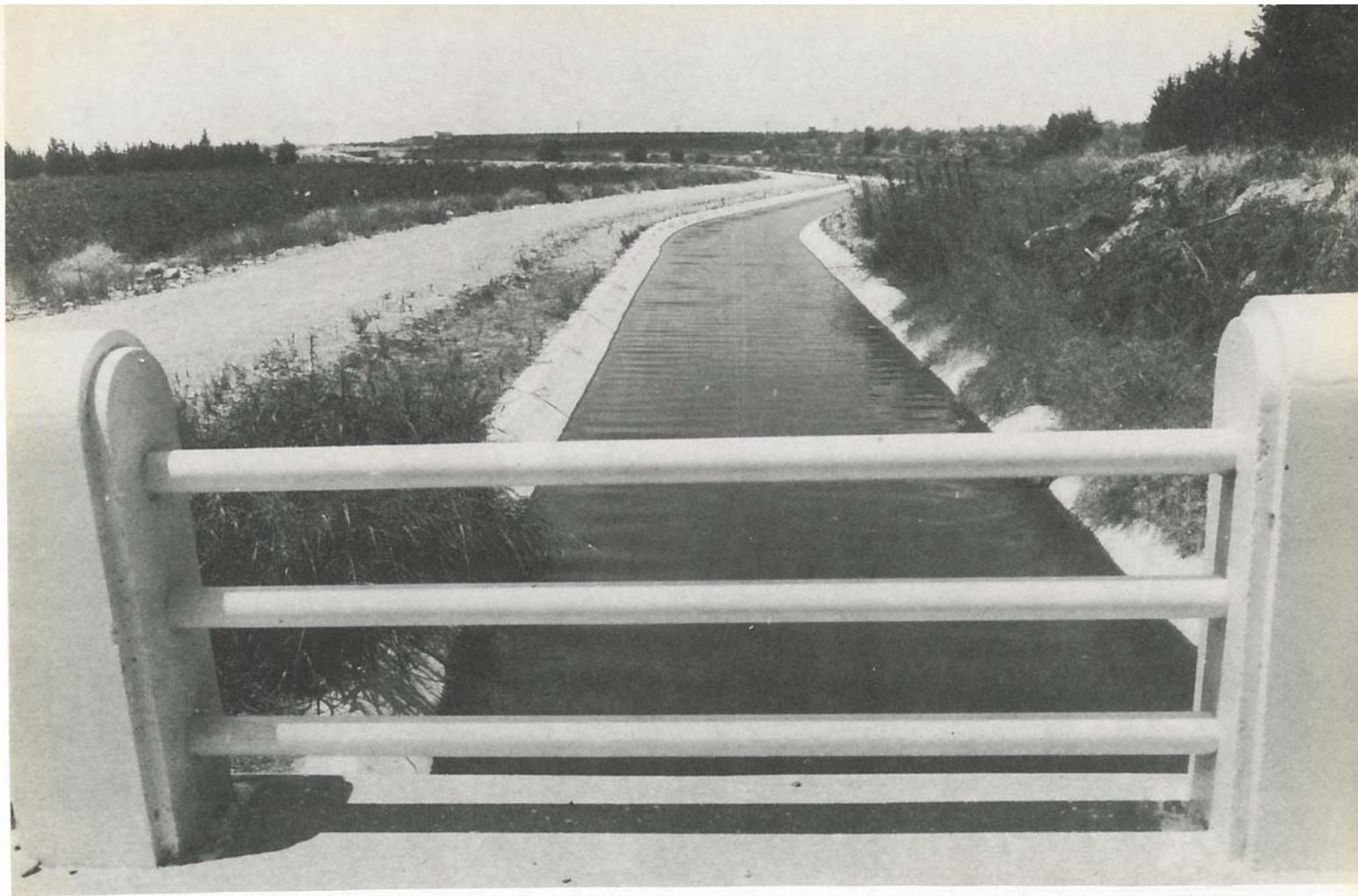
6. ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑΣ - ΠΟΛΕΜΙΔΙΩΝ

Τὸ 1979 συμπληρώθηκε ἡ κατασκευὴ τοῦ Ἀρδευτικοῦ "Ἐργου Γερμασό-
γειας - Πολεμιδῶν ποὺ περιλαμβάνει:

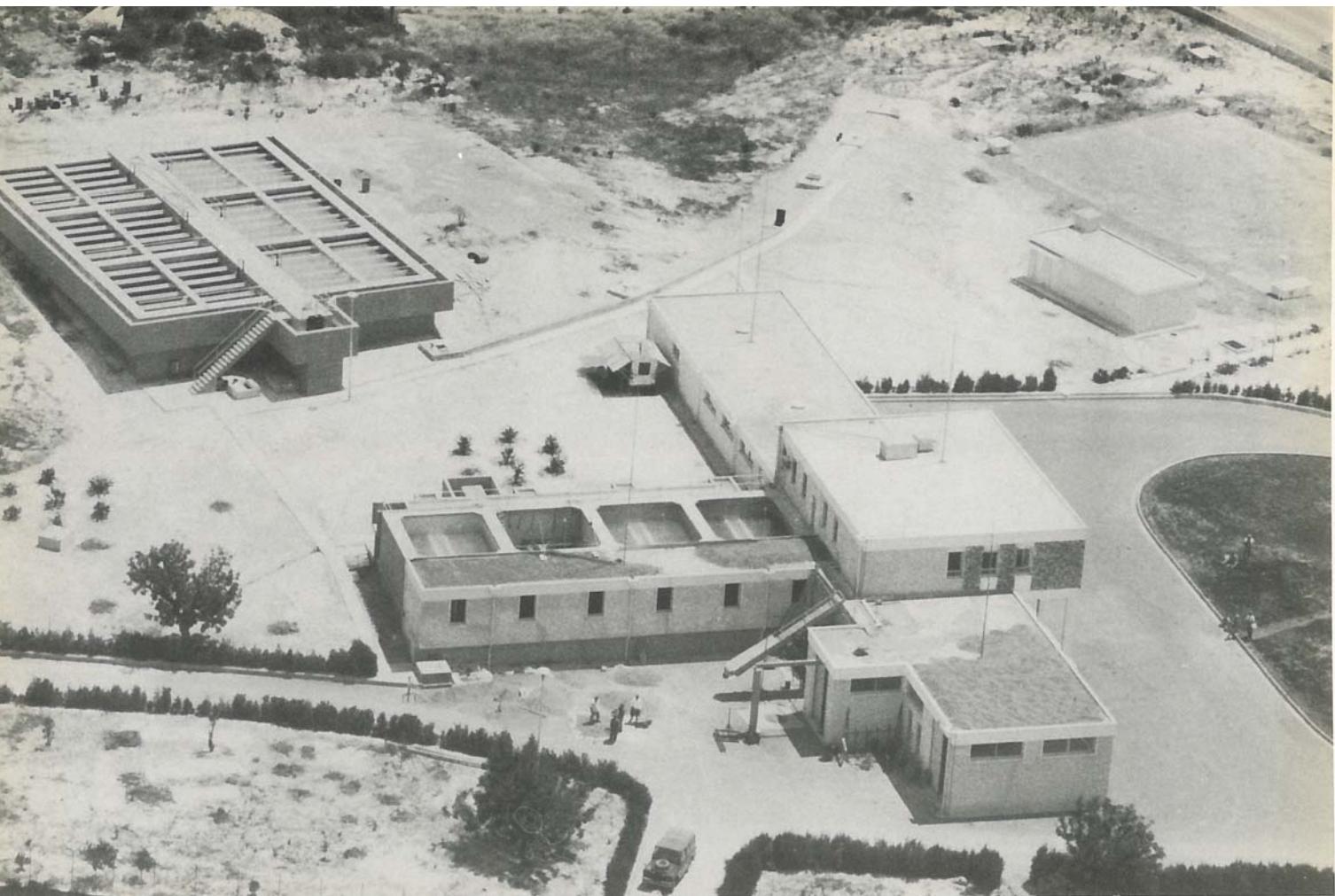
- Τὸ φράγμα Πολεμιδῶν καὶ τὸ φράγμα Γερμασόγειας συνολικῆς χωρητικό-
τητας 17.5 ΕΚΜ νεροῦ.
- Τοὺς κεντρικοὺς σωληναγωγοὺς μήκους 34 χιλιομέτρων.
- Δυοὶ ἀντλιοστάσια.
- Ἀρδευτικὸ δίκτυο μήκους 134 χιλιομέτρων.
- Μιὰ δεξαμενὴ χωρητικότητας 20,000 κυβ. μέτρων νεροῦ γιὰ τὸ Τραχώνι.

Τὸ ὅλο ἔργο ποὺ περιλαμβάνει ἀρδευτικὰ δίκτυα στὶς περιοχὲς Ἀκρούν-
τας, Φοινικαριῶν, Γερμασόγειας, Πολεμιδῶν, Φασουριοῦ, Ζακακιοῦ, Τραχω-
νιοῦ καὶ Ἀγίου Νικολάου, καλύπτει τώρα μιὰ ἑκταση 16,000 σκαλῶν γῆς μὲ
καλλιέργειες ἐσπεριδοειδῶν, ἀμπελῶνων, λαχανικῶν κλπ.

"Η δαπάνη γιὰ τὸ ἔργο, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς δαπάνης γιὰ τὰ
δύο φράγματα ήταν περὶ τὰ £4.5 ἔκατομ. λίρες.



Κύριο Κανάλι της Αρδευτικού Έργου Πάρον



94 Διωλιστήρια τερού Χοιροκοπίας

EYPETHPIO

(Γιὰ τὰ μεγάλα ὑδατικὰ ἔργα)

Αρδευτικό "Εργο Πάφου	87
Κύριο κανάλι Αρδευτικού "Εργου Πάφου	88
Σχέδιο 'Ενιαίας Αγροτικής 'Αναπτύξεως Πιτσιλιάς	88
Σχέδιο Βασιλικού - Πεντασχοίνου	89
Φράγμα Καλαθασού	90
Φράγμα Διποτάμου	90
Σχέδιο Νοοτίου 'Αγωγού	91
Φράγμα Κούρη	92
*Αρδευτικό "Εργο Χρυσοχοῦς	92
*Αρδευτικό "Εργο Γερμασόγειας - Πολεμιδιών	92
Φωτογραφία κύριου καναλιού Αρδευτικού "Εργου Πάφου	93
Φωτογραφία Διωλιστηρίου νερού Χοιροκοπίας	94

